FREDERIK LANGE GRUNDTVIG

KIRKE OG FOLK

A. L. Rotholm.

KIRKE OG FOLK.

„DANNEVIRKE“S TKYKKERI, CEDAR FALLS, IOWA.

Frederik Lange Grundtvig.

Efter Skovgaards Maleri i Festsalen i „Den danske Kirke"s Skole i Des Moines, Ia.

KIRKE OG FOLK.

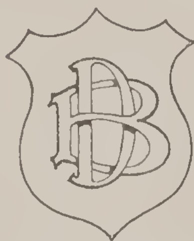
DIGTE

AF

FREDERIK LANGE GRUNDTVIG.

Samlet og udgivet af

AUG. FABER.

DANSK BOGHANDELS FORLAG,
Cedar Falls, Iowa,
1909.

Hvad er Livet?

Hvad er Livet? tit der spørges,
som om intet kunde svares,
som om først paa andre Kloder
det maaske vil aabenbares;
men naar der i Alvor spørges,
skal i Alvor siges ud:
Livet er — sig selv at ofre,
Livet er — at tjene Gud!

F. L. Grundtvig.

31te Januar 1890.

Frederik Lange Grundtvig.

Livet er sig selv at ofre,
Livet er — at tjene Gud!

Den 24de Oktober 1851 ægtede Pastor N. F. S. Grundtvig Fru Ane Marie Elisa Toft, født Carlsen. Hendes Fader hed Kristen Carlsen og ejede Gammel-Køgegaard. I Aaret 1840 var hun bleven gift med Hofjægermester Harald Toft, ved hvis Død 1841 hun blev Ejerinde af Rønnebæksholm. Grundtvig og hun havde deres første Møde i 1845, da Fru Toft kom for at tale med Grundtvig om de gudelige Forsamlinger, idet hun fra Rønnebæksholm af var Leder af de gudelige Forsamlinger i Sydsjælland.

Den 15de Maj 1854 fødte Fru Marie en Søn, og ualmindelig kort Tid efter bar den stærke Kvinde sin Søn til Daaben. Han fik i Daaben Navnet *Frederik Lange Grundtvig.* Det var sidste Gang, at Fru Marie var i Kirke; thi straks efter blev hun syg. Søndag den 9de Juli var Tilstanden næsten haabløs, men dog forrettede Grundtvig sin Gerning i Kirken, idet han bad for hende i Menighedens Forsamling. Syv Læger havde været tilkaldt om Dagen, men om Aftenen udaandede hun næsten umærkeligt. Grundtvig vilde trods Lægernes Forsikring ikke tro, at hun var død, men maatte jo tilsidst sande den sørgelige Virkelighed, og han blev da for et Øjeblik helt overvældet. Han skriver selv derom i sit Digt: Hun er ej død, hun sover kun.

Saaledes mistede Sønnen tidlig sin Moder. Da han voksede til, kaldte Faderen ham aldrig Frederik eller min

Søn, men han sagde altid „*Søn*“, for derved at opelske den sønlige Følelse hos Barnet. Det eneste Træk jeg kender fra Grundtvigs Barndom, har han selv fortalt mig. Det var en Gang, at de kongelige Børn, Prinsesse Thyra og Prins Valdemar, vist sammen med Enkedronningen, var i Besøg hos Biskop Grundtvig. Børnene legede sammen, men Frederik blev vred, og saa sagde han til Prins Valdemar: Kom, Valdemar, vi vil ikke lege med de Tøse. Prins Valdemar saa' med store Øjne paa Frederik; kunde det ogsaa gaa at kalde Pigerne for Tøse, tilmed naar der var en kongelig Prinsesse imellem dem.

Frederik Grundtvig har aldrig gaaet i nogen Skole, men fik sin Undervisning i Hjemmet. Han blev Student 1876, altsaa 4 Aar efter Faderens Død. Det havde været hans gamle Faders inderlige Ønske, at han skulde blive Præst, men han studerede Statsvidenskab og tog 1881 statsvidenskabelig Eksamen.

Der fortælles, at man paa den Tid i politiske Kredse skulde have tænkt paa at opstille Fr. Grundtvig som Folketingskandidat mod Hørup i Køgekredsen. Det blev imidlertid ikke til noget; thi straks efter at have taget sin Eksamen, giftede Fr. Grundtvig sig med Christina Nilsson fra Tyllinge i Sverige. Sammen med sin Hustru rejste Grundtvig til Amerika, „*nærmest for i Ro at blive klar over mig selv og min Vej*“, som han selv skriver.

Ved den første danske Gudstjeneste, som Grundtvig overværede i Amerika, harmedes han over, hvorledes Gudstjenesten blev ledet og Ordet blev forkyndt. Men han glædedes, da han besøgte Past. Th. Helveg og Menigheden i Neenah, Wis.; thi der fandt han dansk Gudstjeneste med fuldtonig Forkyndelse og Salmesang.

Pastor Grundtvig og Hustru købte en lille Ejendom i Shiocton, Wis., og der blev deres eneste Barn født den 1ste Juli 1883. Pastor Helveg døbte Barnet, og det fik i Daaben Navnet: Marie Margrethe Grundtvig.

Grundtvig var rejst til Amerika for at blive klar over sig selv og sin Vej Det, der hjalp ham, saa han blev klar over sig selv og sin Vej, var et Drømmesyn, som han

havde. Han drømte, at han saa' en rivende Bjærgstrøm med Fald og Skær, og ned ad den Bjærgstrøm kom en Baad, hvori der sad en Mand, og i denne genkendte han sin Oldefader. Han sad saa sikkert og roligt, trods Fald og Skær, og Baaden gled ogsaa roligt ned ad Bjærgstrømmen uden at støde an et eneste Sted. Men hans Oldefader saa' alligevel saa alvorlig og bedrøvet ud. Derefter saa' han sin Bedstefaders Livsbaad og derpaa sin Faders. Begge gled sikkert og støt ned ad Bjærgstrømmen, men i begges Ansigter var der det samme alvorlige og bedrøvede Blik. Og hans Fader pegede bag ud og han sagde: „Det er din". Og han saa' en ganske lille Baad, som blev skrækkelig omtumlet af Bjærgstrømmen, og som stødte an mod Klipper og Skær. Og han vidste jo, at det var hans Livsbaad; thi det havde Faderen sagt. Denne Drøm lærte ham, at han, hvis hans Livsbaad ikke skulde gaa under, maatte ind i sine Fædres Livsgerning, Præstegerningen. Og han kom nu, gennem Pastor Helveg, i Forbindelse med „Den danske Kirke i Amerika" og derved ogsaa i Forbindelse med gamle Pastor A. S. Nielsen.

I Clinton, Ia., var Menigheden uden Præst, og dertil sendte Pastor Nielsen ham. Første Gang i sit Liv stod Grundtvig paa en Prædikestol, og det var i den danske Kirke i Clinton, Ia. Han prædikede over Ordene: „Hvo sig selv ophøjer, skal fornedres, og hvo sig selv fornedrer, skal ophøjes". Grundtvig følte sig da saa lille selv, at han mente, at Gerningen som Ordets Forkynder laa over hans Kræfter, og han meddelte Menigheden før sin Afrejse, at han ikke vilde modtage Kald fra Menigheden. Men denne kaldte ham alligevel ved et Menighedsmøde, den 14de September 1883 Og vist hjulpen ved Pastor Helvegs Ord modtog Grundtvig Kaldsbrevet.

Ved „Den danske Kirke"s 6te Aarsmøde i Chicago i Slutningen af September 1883 aflagde Grundtvig den Prøve, som Samfundet fordrede. Pastor Helveg var da Formand for Eksamenskomitéen. Søndagen den 23de September 1883 — 18de Søndag efter Hellig Trefoldighed — ordineredes han af Pastor A. S. Nielsen, assisteret

af de tilstedeværende Præster. Efter Ordinationen prædikede Pastor Grundtvig. Grundtvig meddelte selv et kort Udtog af sin Livsførelse.

Jeg, Frederik Lange Grundtvig, Søn af Nikolai Frederik Severin Grundtvig og Hustru, Marie, f. Carlsen, er født i København den 15de Maj 1854. Min Undervisning fik jeg i Hjemmet og har aldrig gaaet i nogen Skole, 1876 blev jeg Student, Aaret efter tog jeg filosofisk og 1881 statsvidenskabelig Eksamen. Mine Interesser og Studier gik imidlertid i mange forskellige Retninger. Jeg vidste vel, at det var min gamle Faders inderlige Ønske, at jeg skulde blive Præst; men dertil følte jeg dog hverken Kald eller Lyst. Da jeg havde endt min Eksamen, rejste jeg til Amerika i Efteraaret 1881, nærmest for i Ro at søge at blive klar over mig selv og min Vej. Da dukkede Tanken om at blive Præst herovre op i mit Sind, og den kom atter og atter, saa jeg tilsidst ikke mere kunde vise den tilbage, og nu er det, Gud ske Lov, min Lyst og min Glæde at tænke mig et lille Arbejde her i den danske Menighed. — *F. L Grundtvig.*

Saaledes, om end ad Omveje, blev hans gamle Faders inderlige Ønske opfyldt i samme Maaned, som det var Faderens Hundredeaars-Fødselsdag.

Søndagen den 11te November 1883 — 25de Søndag efter Hellig Trefoldighed, holdt Grundtvig sin Tiltrædelsesprædiken i St. Johannes dansk ev.-luth. Menighed i Clinton, Ia. Og her udøvede han hele sin Præstegerning, indtil han, Søndag den 17de Juni 1900 — 1ste Søndag efter Hellig Trefoldighed, holdt sin Afskedsprædiken.

Da Pastor Grundtvig som Præst i Clinton en Gang i sine første Præsteaar stod ved et kristent Menneskes Dødsleje, sagde han til den døende: „Naar Du nu møder min Fader i Paradis, saa hils ham og sig, at hans inderlige Ønske er opfyldt; nu er hans Søn Præst“.

Mange vil maaske synes, at det var underligt, at Grundtvig kunde gøre det. Men vi kan være vis paa, at det blev gjort i dybeste Alvor, og vi kan ogsaa heri se et stærkt Bevis paa Grundtvigs Tro paa, at vi kristne Men-

nesker skal i Paradis tale med „Venner i Lys og om det Liv, der som en Drøm forsvandt“.

I sin Gerning i Amerika har Pastor Grundtvig indskreven sit Navn med stor Skrift baade i kirkelig og i folkelig Betydning. Vi vil imidlertid ikke gaa nærmere ind herpaa; thi da maatte vi skrive den danske Kirkes og det danske Folks Historie i Amerika fra 1883—1900. Kun dette: Vi véd allesammen, at Grundtvig kunde slaa haardt og ramme føleligt, men vi véd ogsaa, at han var en Hader af al Løgn, List og Underfundighed, og det var kun, naar han mødte det, at han slog haardt til. Men paa den anden Side er det sjældent at møde et saa kærligt og elskværdigt og imødekommende Menneske som Pastor Grundtvig. Og mange er de, baade her og i Danmark, som har nydt Gæstfrihed og Gæstevenlighed i Pastor Grundtvigs Hjem. Hvor følte man sig ikke i Vennevold i det Hjem.

Der fortælles fra Pastor Grundtvigs tidligste Ungdom af, at der en Gang var to Nordmænd i Besøg hos Biskop Grundtvig. Og da de to Gæster var komne hjem, kunde de blive ved med at rose og omtale den unge Frederik Grundtvig for den Opmærksomhed, som han havde udvist overfor dem, hvorledes han havde været utrættelig i at vise dem rundt, for at de skulde faa saa stort et Udbytte som muligt af deres Besøg i København. Og dette kender vi saa godt fra Pastor Grundtvigs Hjem i Clinton, hvorledes baade han og hans Hustru var utrættelige, hvorledes de gjorde alt, for at deres Gæster skulde befinde sig godt hos dem og faa det størst mulige Udbytte af deres Besøg i Clinton.

Naar vi skulde sige lidt om Pastor Grundtvigs Gerning som Præst i Menigheden, vil vi omtale to Træk fra hans Moders Sygeleje.

Biskop Grundtvig siger i sin Tale ved Fru Maries Bisættelse i Vartou: Det var paa hendes sidste Sygeleje, da hun kæmpede for at løsrive sig fra alt, hvad der var hende kært i denne Verden — og det var meget, og det var haardt, thi alt, hvad hun elskede, det elskede hun med sin stærke Sjæls hele Kraft, da kaldte hun paa mig

og hviskede: „Jeg har lidt meget og haft en haard Kamp, og jeg har fundet, at Troen og Daaben staar fast, det er Klippen". Og hun kaldte mig en anden Gang og hviskede: „Jeg laa længe og sagde ved mig selv: i Jesu Navn! men immer var det mig, som der fattedes noget, jeg ikke kunde huske; men da faldt det mig paa én Gang ind: i vor Herres Jesu Navn! og saa var det godt".

Pastor Grundtvig var sin Moders ægte Søn; thi *ogsaa hvad han elskede, elskede han med sin stærke Sjæls hele Kraft.* Og i hele sin Gerning og i sit Liv havde han fundet ud, at *Troen og Daaben staar fast; det er Klippen,* ligesom han levede sit Liv og øvede sin Gerning i *vor Herres Jesu Navn.* Og det var hans Hjærtes Ønske at fortsætte sin Faders Gerning, saa Mennesker kunde hjælpes til at bekende deres Daabspagt som Herrens Mundsord til den enkelte. Han var altsaa sin Faders og Moders ægte Søn og fortsatte deres Gerning i den samme Aands Kraft, nemlig vor Herre Jesu Aands Kraft.

Der kan maaske peges paa Hø og Straa i Pastor Grundtvigs Gerning, men der kan, Gud ske Lov, peges paa meget Aandens Guld og mange kostelige Stene, hvormed han byggede op paa Klippen, som er Troen og Daaben.

Det blev ved Pastor Grundtvigs Afrejse fra Clinton sagt: Som et Eksempel for unge, vordende Præster kan det nævnes, at Pastor Grundtvig var sin Menigheds Tjener i Ordets fulde Betydning, idet han røgtede det store Menighedsarbejde med ligefrem ængstelig Paapassenhed og Pligtopfyldelse.

I folkelig Henseende øvede Grundtvig en mægtig Indflydelse iblandt sit Folk i Amerika. Han var Medindbyder til Dannelsen af „Dansk Folkesamfund", en Forening, som prøvede paa at samle alle dem, som vilde kæmpe for Bevarelsen af dansk Aandsliv blandt Udvandrerne og deres Børn. Denne Forening var Grundtvig en Aarrække Formand for, og han gav den sine bedste Manddomskræfter.

Under Striden i „Den danske Kirke i Amerika" kom

Grundtvig ind paa Studiet af Kirkefædrene, for ud fra deres Skrifter at paavise, at den kirkelige eller grundtvigske Anskuelse om Troens Ord som Herrens Munds-Ord var apostolisk Overlevering. Dette Arbejde fortsatte han efter sin Hjemkomst til Danmark. Grundtvig rejste nemlig i Sommeren 1900, sammen med sin Hustru og Datter, til Danmark. Det var en Tid hans Mening at rejse tilbage til Amerika for at fortsætte Gerningen her; men da „Kirkelig Samfund af 1898“ tilbød ham en Gerning som Rejsepræst, modtog han denne.

Imidlertid kom Grundtvig ikke til at virke lang Tid i denne Gerning, idet Sygdom kastede den før saa stærke Mand paa et langvarigt Sygeleje, som førte til Døden.

F. L. Grundtvig døde, kun 48 Aar gammel, den 21de Marts 1903.

Den rigeste og daadskraftigste Tid af Grundtvigs Liv falder under hans Gerning blandt Danske i Amerika. Det var blandt os, at han kæmpede for Sandhed og Ret og for dansk Aandslivs Bevarelse blandt Danske i Amerika. Det var vist Grundtvigs Tanke, at hans Arbejde med Kirkefædrenes Skrifter skulde blive hans Livs egentlige Gerning. Men saaledes blev det ikke Nej, Grundtvigs Livsgerning faldt ikke i Studerekamret, men „midt iblandt sit Folk“. Og man kan egentlig ikke sige om Grundtvig, at han var mest for sit Folk som Præst eller som Folkeleder eller som Skjald. Han virkede gennem hele sin Personlighed baade som Præst, som Folkeleder og som Skjald. Hans Livsgerning blev Kampen for den danske Kirkesag og den danske Folkesag i Amerika. Hans Bøn for hans eget Liv blev opfyldt:

„O, maatte mit Liv kun vorde til Gavn
for Kirke og Folk — i Jesu Navn!“

Idet jeg nu udgiver et Udvalg af Grundtvigs Digte, har jeg ment, at det var bedst at give et lille Omrids af Grundtvigs Liv. Jeg véd nok, at det ikke er en udtømmende Skildring; men jeg haaber dog, at baade hans Ven-

ner og Mennesker, som ikke har kendt ham, gennem hans Digte og min lille Levnedstegning maa faa det Indtryk, at Grundtvig var en Mand, for hvem det var Sandhed:

„Livet er — sig selv at ofre,
Livet er — at tjene Gud!“

AUG. FABER.

Clinton, Iowa.

UNGDOMSDIGTE.

AFTENVERS.
1869.

SOLEN nu i Vester daler
ned bag den kulsorte Sky,
men hvert Hjærte det husvaler,
at den snart staar op paany;
var, da Jesus for os døde,
Sorgen hos hans Venner stor,
herlig var den Morgenrøde,
da han rejste sig af Jord.
Om Guds Fjende vil os true
med sin arge Troldehær,
ej for Mørket vi skal grue,
naar vi Troen har til Sværd.
Naar vi lægger os til Hvile
bedende vort Fadervor,
Herrens Engle til os smile,
nær hos os paa Vagt de staar.

BEKRÆFTELSESDAGEN.
den 1ste Oktober 1871.

I Dag har det store Ja Du sagt
til Fader vor, den hulde,
bekræftet Du har vor Daabes Pagt,
som staar trods Bølger rulle,
det Frø, som ved Daaben ned blev lagt,
er vokset op af Mulde.

Ja Ordet af Herrens egen Mund
vi tog i vore Arme,
vi holde det fast i allen Stund,
hvor højt end Bølger larme,
og siger vi Ja af Hjærtens Grund
det blomstre skal og varme.

Og kommer den store Dommens Dag,
hvorfor Alverden skrækkes,
ej frygte vi kan Basunens Brag,
naar vi af Graven vækkes,
men fryde os ved, at med et Slag
al Dødens Magt skal knækkes.

Da svæver vi frit mod Sky herfra
paa Glædens Englevinge,
med Herren i Følge let vi da
os kan til Himlen svinge,

hvor Evighedens Halleluja
fra vore Læber klinge.

Der findes paa Jord
tre Perler, hvori al Lyksalighed bor;
den ene er hvid og den anden er grøn,
den tredje er blaa og som Himmelen skøn;
fra Paradis daled til Jorden de ned
og skænker Guds Fred.

Den hvide er Tro,
som Blomsten, der op tør om Vinteren gro,
den fødes ved Daaben og spirer i Muld,
den vokser i Hjærtet trods Vinterens Kuld,
og vinder i Kræfter, mens Tiderne gaar,
hvert eneste Aar.

Den grønne er Haab,
det fødtes jo og i den hellige Daab,
som Skoven, der springer om Foraaret ud
og venter paa Sommer trods Regn og trods Slud;
ved Troen det vokser og varsler forvist
om Sommeren hist.

Men Perlen den blaa
er Kærlighed selv, som skal aldrig forgaa,
men gribe Gudsordet i Faderens Navn,
som Bølgen, naar *den* tager Himlen i Favn;
naar Ordet sig spejler i Hjærtet af Muld,
vor Lykke er fuld.

Det være dit Maal:
at søge de Perler med Længsel og Taal,
da skal Du dem finde, og har Du dem kun,
lad Bølgerne rase paa Havdybets Bund,
de naar Dig dog ikke, thi dem følger med
den evige Fred.

SOMMERSPIRET.

1871.

MØRKE trindt om Klinten ruger,
Bølgen bruser høj og vild,
Skyen sort paa Himlen truer,
spruder som en Drage Ild;
men al Verdens Mulm og Støj
ej formørker Klinten høj;
Sommerspiret, Kærligheden,
lyser end i Pagt med Freden.

Bøgen sig omkring det slynger,
vokser fro paa Klinteryg,
Fuglen let i Grenen gynger,
Droslen fløjter glad og tryg;
dér, som under Husets Tag,
bygged Svaler Nat og Dag,
fandt med Glæde Livets Lykke:
Fred i Kærlighedens Skygge.

Det er sagtens hvad vi alle
søger om paa denne Jord,
hvad vi ogsaa godt kan kalde
Danmarks Maal i Højenord;
hvad dog ej, mens Tider gaa,
her vi kan tilfulde naa,
hvad kun findes, naar vi stige
med Guds Søn til Himmerige.

FURESØEN.
1871.

EJ som Vesterhav, hvis Bølger
storme vildt mod sandet Klit,
og i Favnen Døden dølger
under Lagen koldt og hvidt,
ej som Øresund, der ruller
let mod Sjællands skønne Ø,
snart med Leg og snart med Bulder
er Du skønne Furesø.

Nu din Vove venlig nynner
en vemodig Vuggesang,
naar at rulle den begynder
efter Vintersøvnen lang,
Blomsten sig blandt Græsset gynger,
spirer paa din grønne Bred;
Fuglen sødt i Busken synger,
elskende din stille Fred.

Mange priser kun det vilde,
det er, hvad de kalder stort,
størst er dog saa tit det milde,
underfuldt af Herren gjort;
flere priser vel den glade
overgivne Lystighed,
som dog ej har varigt Stade,
men kan dø, før Sol gaar ned.

Jeg vil prise Vemods Glæde,
ene den paa Jord kan staa,
den faar Kilden til at græde,
Nattergalen til at slaa.
Furesø! hos Dig, fra Vrimlen,
findes kan vemodig Fred;
det er Trøsten som fra Himlen
til Guds Skabning daler ned.

Jeget svinder i vort Hjærte,
Herren holder Indtog dér,
saa vi skuer uden Smærte
Solens sidste Straaleskær,
thi vi føler Sjælens Længsel
stilles skal til Herrens Pris,
naar vor Aand fra Støvets Fængsel
svinger sig mod Paradis.

TRØST I TRÆNGSEL.

1873.

NAAR Vejen syntes alt for trang
og Kræfterne for svage,
i høje Toner tit man sang
om Barndoms gyldne Dage;
men Barndomsmindet i din Barm
Dig trøster ej i Kampens Larm!
Kun Sejren kan Dig trøste.

Saa stands da aldrig paa din Vej
og se Dig ej tilbage;
thi om igen Du lever ej
din Barndoms gyldne Dage,
og Vejen til den lyse Sal
gaar kun igennem Dødens Dal
og Livets Kamp og Møje.

En føje Tid Du kan maaske
din Kamp i Verden glemme;
men ej for Døden med sin Le
Du mægter Dig at gemme.
Saa følg i Tide Herrens Kald,
at ej ved Dommens Tordenskrald
af Dvale Du skal vækkes.

Naar Herren raaber: „Kom til mig,
og Du skal finde Hvile!“

da lad ej som Du hører ej,
og søg ej bort at ile;
men Svar et Ja af Hjærtens Grund,
da kan Du se din Aftenstund
med Frejdighed imøde.

O, tænk ej: „Tiden er saa lang,
med Svaret kan jeg vente!“
thi midt i Livets Blomstervang
kan Døden selv Dig hente.
O, skynd Dig med, saa snart Du tør,
at binde Dig til ham, der gør
Dig ene fri for evig.

Du lever i en Ormegaard,
tør ej paa Gud Du lide;
dit Liv er kort, din Kamp er haard,
en Gang Du skal den stride;
saa stir ej paa din Barndomstid,
men gaa med Gud i Kæmpestrid
for Livets Dronningkrone.

Kom ej til Døden med dit Guld,
Du kan ej Livet købe,
og fra din Grav i sorten Muld
Du mægter ej at løbe;
kun Gud kan rejse Dig paany,
og føre Dig igennem Sky
paa lyse Englevinger.

Tro ej, Du selv kan finde Vej
og kløve vrede Bølger,
til Lysets Strande naar Du ej
undtagen Gud Dig følger;
alene snart Du hist og her
vil snuble over blinde Skær
og segne træt og blodig.

Foran Dig dukker Tvivlen op
af Verdenshavets Bølger,
den viser ej sin Ormekrop,
i Edder den sig dølger;
Du mærker snart, Du ej formaar
at give Dragen Banesaar,
den spotter kun din Styrke.

Men naar Du staar paa Gravens Rand
og dine Hænder synke,
da bed til Gud, og tro at han
vil over Dig sig ynke.
Slet intet Verdens Tvivl formaar,
naar Du tør bede Fadervor,
og dine Hænder folde.

O, søg ej Gud i Stormens Sus
igennem Jordens Skove!
O, søg ham ej i Bølgens Brus
og i den blande Vove,
i den sig spejler Herrens Magt,
men tro ham dog, naar han har sagt,
der er han ej at finde.

For Dig *alene* lavt han bor
i Menighedens Klynge,
hvor selv han taler Livets Ord,
saa vore Hjærter synge!
Lad ej din Stolthed sige nej
til Gang paa snævre Kirkevej
foruden Æreporte.

Og ser Du som en Synder ned
med taarefyldte Blikke,
saa husk kun paa: Guds Kærlighed
Du her begriber ikke;
men Dig han ogsaa selv har kær,
og i sit Ord han er os nær
i alle Øjeblikke.

Guds Kærlighed er evig stor,
den vil hver Sjæl omfatte,
der gribe tør det Guddomsord,
kun Tro formaar at skatte;
Guds Kærlighed har kaldt os frem,
og vil sit evig glade Hjem
i Himlen med os dele.

Det lille Ord, Guds Almagts Ja,
paa Bønnen fra vor Læbe,
den store Fred os skænker da,
naar efter den vi stræbe,
og selv i Dødens dunkle Egn
vi bærer Livets Kongetegn
paa vore Pander skrevet.

Se! derfor lad os stride kækt
og følge Korsets Fane,
vi staar i Herrens Varetægt,
og han vil Vejen bane.
Vor Barndorm svandt, vi søger ej,
til Barneglæden gaar vor Vej
i Faderhusets Sale!

HJÆRTEBÆKKEN.
1875.

FRA den dunkle Livets Kilde
Hjærtets vævre Bæk udrandt,
glad i Solens Straaler milde
over Engen den sig vandt.

Blomster smaa dens Bredder kransed,
Barndomsmod den har i Bryst,
over Stene smaa den dansed,
som var Livet blot til Lyst.

Blot til Lyst det er dog ikke,
Kamp og Strid vil Bækken faa,
skal den ej i Kæret ligge,
skal en Gang den Maalet naa.

Herren sidder i det høje,
han har Bækken i sin Haand,
Livets Bjærge ser hans Øje,
hvad han vil, det gør hans Aand.

Gyser Bækken end tilbage,
naar den føler sig forladt,
han dog mægter alle Dage
hvert et Fjæld at jævne brat.

Tit den tænker: „Jeg vil standse,
ingen Udvej kan jeg se!“

— Ak! nu har den glemt at danse,
ak! nu har den glemt at le.

Barndomsdrømmene er fløjne,
fløjne ud af Sjælens Dør,
nu den ser med aabne Øjne,
ak! men ej saa klart som før.

Fordum Bækken af Guds Naade
nynned: „Herrens Vilje ske!“
Nu vil selv den Vejen raade,
nu vil selv den Udvej se.

Atter Bækken af Guds Naade
sige maa: „*Hans* Vilje ske!“
Den, der selv sin Vej vil raade,
den skal aldrig Havet se.

Havet kender intet Fængsel,
Bækkens Maal er Havets Skød,
ofte Toner som af Længsel
gennem Bækkens Vover lød.

Men da hed det: „Du forsvinder
i de store Bølgers Favn,
tro kun ej, Du Freden finder,
evigt, evigt er dit Savn“.

Stemmer hvisked: „Hvorfor ile?
Bliv i Engen, her er smukt,
her vil Lykken til Dig smile,
Daarskab er din travle Flugt“.

O! at Bækken ej maa lytte
til en Røst fra Dybets Bred!
At den ej sin Længsel bytte
maa for Døgnets hule Fred!

O! at Bækken ret maa lære,
at dens Vej er ej for lang,
saa den kan til Herrens Ære
ende glad sin Pilgrimsgang.

Havet ligger i det fjærne,
der gaar Solen aldrig ned;
Ordet er vor Ledestjærne,
Solen er Guds Kærlighed.

FYRREN PAA BJÆRGET.
1875.

VINDEN gaar over Bjærg og Dal,
og Blade raaber: „Det blæser!“
Alle de visne er det en Kval,
de klamrer sig fast og hvæser,
Men Fyrren troner paa Bjærget.

Vinden tumler et lille Frø,
den Revnen i Bjærget finder;
man skulde tro, hvert Liv maatte dø,
som dybt i dens Skød forsvinder.
Men Fyrren troner paa Bjærget.

Vinden slipper det lille Frø,
og ned det i Revnen falder;
den farer hen over Land og Sø
og suser i Skovens Haller.
Men Fyrren troner paa Bjærget.

Frøet ligger i Revnen gemt,
med Vinden det ej kan svire,
først det føler sig ganske forstemt,
men saa faar det Lyst at spire.
Nu troner Fyrren paa Bjærget.

Fuglen kiger til Frøet ned,
den puster op sine Fjere:
„Sov Du kun sødt i al Evighed,

Du bliver aldrig til mere“.
Men Fyrren troner paa Bjærget.

Frøet sprænger den brune Skal,
det strækker ud sine Arme,
vokser saa gennem den mørke Hal
ved Tanken om Solens Varme.
Nu troner Fyrren paa Bjærget.

Dagene gaar med sagte Fjed,
ej Lyset skuer den lille,
drømmer dog herligt om Liv og Fred
deroppe, tidlig og silde.
Nu troner Fyrren paa Bjærget.

Frøet fæster i Dybet Rod,
det klamrer sig fast dernede,
Længselen giver det Kraft og Mod
og mægter Mulmet at sprede.
Nu troner Fyrren paa Bjærget.

Vinden saa' sig forundret om,
da den over Bjærget satte,
op der et Træ gennem Revnen kom,
det kunde selv *den* ej fatte.
Nu troner Fyrren paa Bjærget.

TYLLINGEMINDER.

1875.

NAAR jeg lægger mig træt til at sove,
naar jeg plages af Sorg eller Savn,
da oplukker sig Tyllinges Skove,
med de herlige Søer i Favn,
og jeg vanker, hvor fordum jeg vanked,
medens Hjærtet i Salighed banked,
og fremjublede Skaberens Navn.

Man maa prise de herlige Bøge
og de yndige Sangfugles Kor;
men til Fyrren paa Bjærg vil jeg søge,
naar jeg trættes af Larmen paa Jord,
jeg vil hvile deroppe i Skoven,
og mit Blik vil jeg sænke i Voven,
i det dybe, det dejlige bor.

Naar jeg lægger mig træt til at sove,
naar jeg plages af Sorg eller Savn,
da oplukker sig Tyllinges Skove,
med de herlige Søer i Favn;
har jeg vundet en Sangfuglestemme,
ej i Bøgenes Ly har den hjemme,
den er knyttet til Tyllinges Navn.

PIGEN PAA SØEN.

Efter et svensk Sagn. 1875.

SOLEN sank i al sin Pragt
Dagens Fugle sove;
men i lyse Foraarsdragt
staar de grønne Skove,
Stjærner holde Nattevagt,
Skygger ene sig har lagt
over Søens Vove.

Under Klippens Mure graa
ligger Baaden stille,
i en Jomfrus Øjne blaa
Maanens Straaler spille,
med et Suk, vi ej forstaa,
kun de blanke Perler smaa
ned fra Aaren trille.

Blegnet er den Jomfrus Kind,
bort er Smilet fløjet.
hun i Bølgen ser sig blind,
Taaren staar i Øjet,
svalet af den milde Vind,
sidder hun i Maaneskin
over Søen bøjet.

„Kommer Du ikke snart igen,
med Længsel her jeg Dig venter,

vel jeg véd det, min Hjærtensven,
at Blomster til mig Du henter;
men naar jeg Dig tilbage faar,
gærne jeg uden Blomster gaar
som Brud til Herrens Alter.

Der er jo lyst for tredje Gang,
saa Dagen maa vi bestemme,
længe min Brudekjole hang
og vented paa Dig derhjemme;
kan Du ikke de Blomster faa,
hør mig, min Ven! saa lad dem staa,
og lad din Brud ej længes.

Ak! Du hører vist ej min Røst,
thi ellers vilde Du svare,
saa maa det være al min Trøst,
at evig det ej kan vare!
En Gang smykke Du vil mit Haar,
saa jeg med Nøkkens Rose gaar
som Brud til Herrens Alter".

Hendes Stemme lød saa mat,
— ej han kom tilbage,
Livet havde han forladt
i de unge Dage.
Søen gemte hendes Skat,
derfor maatte den hver Nat
høre hendes Klage.

Men naar Nattens Taager veg
for den lyse Morgen,
og naar Solen atter steg
over Klippeborgen,
under Straalers viltre Leg
hjem hun vanked, tavs og bleg,
bar i Stilhed Sorgen.

Bejlere til hendes Gaard
meldte sig saa fage,
men hun svared: „Med min Vaar
kommer *han* tilbage!"
Og i tyve lange Aar
graaned hendes gule Haar,
under Sorg og Klage.

Stille sov tilsidst hun hen
i den lyse Sommer,
og med Tanken hos sin Ven
gik hun for sin Dommer:
„O! nu ser jeg Dig igen,
er Du dér, min Hjærtensven,
med de lyse Blommer!"

DEN VILDE ROSE.
1876.

NAAR Vinden sagte Rosens Blad bevæger,
og hvisker: „Tiden kom, Du længtes efter!"
da rører mægtig sig de skjulte Kræfter,
en navnløs Higen fylder Rosens Bæger!
Den springer ud! — I Solens Favn den bæver;
men Drømmens Duft omkring dens Krone svæver.

Naar saa en Gang den rige Dag er omme,
med Solen den vemodig Afsked tager,
og medens Stormen gennem Natten jager,
taalmodig venter den paa Dødens Komme.
Naar Bladet falder, maa dens Hjærte briste,
den falmer ej! den straaler til det sidste.

STJÆRNERNE PAA SNEEN.
1877.

SNEEN dækker Mark og Vang,
Solen gaar sin stolte Gang
over Himlens Bue,
hvor dens Straaler Jorden naa,
tusind klare Stjærner smaa,
røde, gule, grønne, blaa,
paa det hvide Tæppe lue,
blinke, komme og forgaa,
sælsomt nok at skue.

Mellem dem en lille én
hopper om paa travle Ben,
søger dem at fange;
men saa tit hun prøver paa
én af Stjærnerne at naa,
ser hun den med et forgaa,
ryster sine Lokker lange:
„At jeg ikke én kan faa,
skønt der er saa mange!“

Lille Pige! tro mit Ord,
naar en Gang Du bliver stor,
vil Du Traaden finde!
Glædens lyse Stjærner smaa,
lad dem for dit Øje staa,

om Du søger dem at naa
i et Nu de vil forsvinde,
og hvor nylig Du dem saa',
intet ser Du skinne.

KILDENS GAADE.

VED Skrænten under Asken et Kildevæld sig dølger,
og aldrig Morgensolen har danset paa det Bølger,
mens Lærkerne i Luften med Jubeltoner svømme,
det er saa mørkt og stille, og sukker kun i Drømme.

Men over Skræntens Isse tilsidst man Solen skimter,
og snart paa Træer og Buske dens gyldne Straaler glimter,
til Vældet Vej de finder imellem Askens Blade,
og i et Nu forvandles den dybe, tavse Flade.

Opildnet fra det høje, den fatter, hvad den savner,
igennem Smil og Taarer den Solens Billed favner,
det dunkle Væld forklares, thi Mørket brat sig spreder,
og over Kildens Vove en Mildheds Glans sig breder.

Saa' gaar det mangt et Hjærte, der længe laa i Skygge,
det er saa mørkt og stille, og drømmer ej om Lykke;
men har sig Solens Straaler en Vej til Vældet banet,
da stiger fra det dybe en Glans, som ingen aner.

Men ak! om nogen tænker ved Synet sig at glæde,
om skyggende for Solen, han vil til Vældet træde,
da synker det tilbage i Mørkets kolde Arme;
thi Mindet kan ej holde paa Solens Lys og Varme.

Og saadan gaar det ogsaa kun alt for tit et Hjærte,
naar Solen ej det skuer, det taber sig i Smærte,
og ingen skulde ane, at Lykkens Vin det smagte,
den Mildheds Glans er borte, som Solens Straaler bragte.

JULEDAG.
1880.

"I Jesu Navn, det er Julefest,
læg Arbejdsdragten til Side!"
saa' kimer det højt fra Øst til Vest,
hvor Menneskene slæbe og slide.
„Træd nu ind
med barnligt Sind
og knæl ved Hyrdernes Side".

Vel Hytten er lav og Døren smal,
de store ej der sig finde,
de holde en Jul i højen Hal
med tusinde Lys, der skinne;
vi, de smaa,
til Hytten gaa,
thi Jesus er selv derinde.

O, Gud ske Lov! at vi denne Gang
alt lærte i Barndoms Dage,
og nemmed Toner af Julesang,
som ingen skal fra os tage.
Julens Fryd
med Sangens Lyd
vil altid vende tilbage.

Saa glæde Jer Gud i Himmerig,
I Fædre og Mødre fromme,

som sang for de smaa saa mindelig
om Jesus og Julens Komme.
Gid vi maa
for Tronen staa
med Jer, naar Timen er omme.

VIDUNDERLIGT.

1881.

VIDUNDERLIGT er alt paa Jord —
Vidunderligst er Sjælens Gaade.
Hvo redte ud de tusind Traade,
som gennem Sjælens Væv sig snor?
Hvo véd, hvad Venskabsgnisten tænder,
vi føler kun, vort Hjærte brænder;
og naar ved Venskabs Grav vi staar,
os Dødens Blæst imøde slaar.

Vi se saa stort paa meget smaat,
en Krusning bliver til en Bølge;
men naar sig Kysten da vil dølge,
et Venneord gør Hjærtet godt,
vort Øje klarner, Taagen letter,
paany mod Kysten Kurs vi sætter,
ja vokset er i mangt et Bryst
af Vennesæd en gylden Høst.

HJÆRTESORG.
1881.

LINDENS tætte Krone den løves vel paany,
men mit Hjærte det løves ej mer;
som Lærken glad i Vaar, jeg jubled højt i Sky,
nu fældet jeg har mine Fjer.

Svalerne de sidde i Flok ved Søens Bred,
de vil sænke sig dybt i dens Favn;
tag med Jer al min Sorg, og giv mit Hjærte Fred,
tag med Jer hans Billed og Navn.

O, nej! jeg maa vel bære min Sorg til Gravens Rand,
jeg maa bløde til Skaalen er fuld;
mit Liv er i min Sorg, den før ej sænkes kan,
end selv jeg skal sænkes i Muld

Alle fagre Blomster de visner, hvor jeg gaar,
det er øde og tomt for min Fod;
saa kom da Is og Sne og læg Jer paa mit Saar,
jeg farve Jer skal med mit Blod.

KIRKE.

I WISCONSINS SKOVE.

MED Bøssen over Skuldren slængt
jeg havde strejfet vidt omkring,
og gennem Skov og Mose trængt
mig frem som ingen Ting;
den stolte Hjort, jeg havde fulgt,
den laa nu fældet, kold og død;
hvor den tilsidst sig havde dulgt,
var Sneen farvet rød.

Jeg havde ingen Træthed kendt,
men Jagtens Ild i Blodet sved,
mens nu, jeg saa', min Jagt var endt,
nu træt jeg segned' ned,
en smuldret Stamme Sæde bød,
og Støtte gav en gammel Løn;
aa. hvor jeg dog min Hvile nød
i Skoven frisk og skøn!

Det var en Vintermorgen klar,
nys faldne Sne laa skær og fin,
og ej den mindste Kvist var bar,
men klædt med hvide Lin,
og var det koldt, saa hist og her
det smælded' højt i Træets Bark,
dog tusind Blink fra Solens Sværd
laa over Sneens Mark.

Det var saa stille, intet Pust
forstyrred' Skovens Højtidsdragt,

den stod, som var den selv berust
i al sin Vinterpragt.
Kun hvor de høje Fyrretræer
af røde Korsnæb fik Besøg,
og hvor et Egern var paa Færd,
et lille Sneskred føg.

Min Tanke svang sig højt mod Sky,
den fløj saa vidt, men daled ned,
hvor Vuggen stod i Bøgely,
hvor Barndomstiden skred.
I fremmed Land som Hjorten fri
jeg tumled om, og Vej mig brød,
— snart laa maaske som den jeg Lig
og farved Sneen rød!

O, Danmark, Du, mit Hjærtes Fryd,
dit Billed tit er taageslørt,
naar længe ingen hjemlig Lyd
mit Øre her har hørt;
men atter bryder Længslen frem
i ensom Stund med vældig Magt,
da staar Du der, mit kære Hjem!
i yndefulde Dragt.

Da staar Du der, og vinker mig
med Vemod i dit milde Blik,
da higer Sjælen frem til Dig,
hos hvem den Lise fik,
jeg hører Kirkeklokkens Klang,
som taler højt om Fred paa Jord,
jeg hører Nattergalens Sang
og Lærkers Jubelkor.

Jeg var saa træt, jeg slumred hen
paa smuldret Stamme, hvor jeg sad,
jeg drømte, jeg var Barn igen,
jeg baade græd og bad,

da vakte mig en Stemme klar,
en Barnerøst, som var mig nær,
paa Dansk det lød forundret: „Fa'r!
nej se, hvem sidder der?“

En Slæde saa' jeg, træge Dyr
var standset, da de blev mig va'r,
i Sædet sad en lille Fyr
imellem Mo'r og Fa'r.
Sløvt stirred' paa mig Stude to;
jeg frøs og skjalv, men raabte kry:
„Godmorgen, Landsmænd! tør man tro,
I færdes alt til By?“

„Nej!“ svared' Mand i Kappe graa,
„til Kirke fare vi i Mag,
maaske Du ikke tænker paa,
at det er Juledag?“
„Nej, Herre Gud! det har jeg glemt!“
jeg sukked stille, skamfuld, spag,
„jeg var paa Jagt! — men, det var slemt!
— saa det er Juledag?“

„Du kom nok langt fra Hjemmet bort“,
han sagde, „følg med os i Ly!“
„Nej!“ svared' jeg, „jeg har en Hjort,
jeg føre skal til By!“
„Aa“, sagde han, „læg Du den bag
i Slæden kun, — for vist jeg tror,
det sinker ej, en Juledag
at høre Herrens Ord!“

Og jeg sad op, — han havde Ret,
fra Hjemmet var jeg kommet langt,
men nu! — jeg følte mig saa træt,
mit Sind var tungt og trang.
Jeg mørkned' ingen Kirkedør
herovre, hvor jeg frit mig svang,

men det var anderledes før,
da jeg var Barn en Gang!

Jeg hørte fra det fjærne klart
en Klang, der aanded Fred og Fryd:
„Hvad er det dog!“ jeg spurgte snart,
„hvad er det for en Lyd?“
Mig Drengen ind i Øjet saa'
— end mindes jeg det mangen Gang —
saa sagde han: „Du kende maa
vel Kirkeklokkens Klang!“

Ja, ej som den, der tit i Løn,
i Drømme lød fra Hjemmets Strand,
ej nær saa dyb, ej nær saa skøn,
dog jeg den kende kan!
Frem Slæden glider uden Larm,
og andre Slæder øjnes nu,
og Drengen rører ved min Arm:
„Se, der er Kirken, Du!“

Saa det er Kirken? — lav og trang,
et lille Hus, en fattig Bod,
ak, ej som den, hvor jeg en Gang
som Barn for Altret stod!
Et spinkelt Taarn dog prøved paa
at yde Kirkeklokken Skjul
og pege op mod Himlens blaa,
og saa — saa er det Jul!

Jeg sad derinde, havde glemt
den hele ydre Fattigdom,
til Højtid Harpen snart blev stemt
ved Salmens Toneflom.
O, hvilken Jubel i mit Bryst!
de gamle Salmer bar den frem,
jeg havde naaet min Barndoms Kyst
med Barn i Bethlehem.

Som hjemløs Svend jeg gik min Gang,
og strejfed om i vilden Skov.
„Nu er Du hjemme!“ højt det klang,
jeg hvisked: „Gud ske Lov!“
Nu fik jeg først paa Livet Mod
paa fremmed Strand, i Dagens Glød,
skal nu jeg segne i mit Blod,
og farve Sneen rød:

„Saa rejse vi til vort Fædreland,
der ligger ej Dag i Dvale,
der stander en Borg, saa prud og grand,
med Gammen i gyldne Sale;
saa frydelig der til evig Tid
med Venner i Lys vi tale!“

SMEDJEN.

DER er en By herovre, jeg var der en Gang,
jeg kendte ingen Danske der, og Tiden faldt mig lang,
jeg drev omkring fra Sted til Sted, — Humøret var slet,
jeg stirred gennem Ruderne, til Synet blev træt.

Ved Hovedgaden laa et Skur, derfra lød Hamrens Klang,
jeg titted ind, og saa', hvor de røde Gnister sprang,
det var som Jærnet vaanded sig for Hammerens Slag:
„Tju!" raabte Smeden højt, og saa kom der et Brag.

Det gamle Skur var vejrbidt, lidt Maling her og hist
dog vidned, det en Gang havde bedre Dage frist,
en Indskrift over Døren var som malet med Blod:
„Dansk-luthersk Kirke!" — drømte jeg? — nej, det var,
hvad der stod.

Sig uvilkaarlig knytted min Haand; thi jeg blev harm,
jeg vendte mig med Afsky fra Smedjen og dens Larm:
Det Hus en Gang var viet i Herrens høje Navn,
der brænde skulde Evighedens lysende Bavn
der Aanden fra det høje skulde lutre Støvets Røst,
og puste til den svage Gnist i Menneskers Bryst!
Og nu! Hvad var der blevet af det fredlyste Tjæld?
Et Skur, hvor Heste stamped fra Morgen til Kvæld,
hvor Kulilden blussed, til Jærnet laa i Gløt,
hvor Blæsebælgen pusted, og Hammerslaget lød!

Men Harmen svandt, og Vemod holdt Indtog i mit Hjærte,
nagende Spørgsmaal voldte stikkende Smærte:

Hvor for var Kirken vel blevet det, den var?
Min Tanke fo'r saa vide, og ledte om Svar.
Havde mon mit Folk i den vilde Verdensstrøm
druknet Julestjærnen som en skuffende Drøm?
Havde det fra Korset sig vendt med Foragt,
havde det da sluttet med Mørket en Pagt?

Foran mig laa i Solglans en yndig, stille Have
Fuglene, de sang i Smaabuskene lave,
Roser og Liljer, de duftede saa sødt,
og Dugperler tindrede paa Græstæppet blødt.

Ak, lød det i mit Indre, *saa* Kirken skulde være,
en fredelig Have med Vækst til Herrens Ære,
Roser og Liljer skulde Hovedet bøje,
Dugperler blinke i det funklende Øje,
Fugle skulde synge en jublende Sang
med Tak for Liv og Lys, som er Hjærternes Trang!

Men Kirken ligner ofte en Smedje langt mer,
Kærlighedens Ild kun de færreste sér,
Aanden fra det høje tit hjemløs flygte maa,
Præsten raaber: Tju! for des bedre at slaa,
Hammeren han svinger over skælvende Sjæle,
Gnisterne, de fyger, — til Harmen faar Mæle.
Saa er det forbi, og som Fugl af Fangebur
de Sjæle flygter ud i den frie Natur,
ingen vil paa Ambolt og smage Præstens Hammer,
— godt, han ikke raader over Helvedes Flammer!

Du, som kærligt vaager over Kirkens Liv paa Jord,
ak, se til *os* i Naade, thi Nøden er stor!
Lad Kirken blandt vort Folk i din Glæde blive ny,
saa Lovsang maa hæve sig med Jubel i Sky!

VOR KIRKE.
1896.

I siger, vor Kirke er én af de smaa,
den har ingen Fremtid i Vente!
Der sidder saa mange og hører derpaa,
og Sukkene stige fra Hjærternes Vraa:
Ja, hvor skal vor Kirke, som er af de smaa,
vel Livsmod og Livskraft sig hente?

O, glemte I Ordene vel om de smaa,
som Herren har kær i sit Hjærte!
Husk paa, deres Engle i Himmerig staa,
og Sukkene komme, og Englene gaa
og bringe fra Faderen Trøst til de smaa,
og Bod for den knugende Smærte.

Ja, hører vor Kirke til Herrens de smaa,
lad Verden kun varsle den ilde,
da Livsmod og Livskraft den sikkert skal faa,
og Salmen skal stige mod Hvælvingens blaa,
og Engle skal bringe en Tak fra de smaa
til Børnenes Fader, den milde.

O, Kirke, Du kære, er og blandt de smaa
i Verden Du regnet saa ringe,
og rinder vor Taare, naar Klokkerne gaa,
naar Synden og Sorgen vil falde os paa,
vi véd, at Du er dog af Herrens de smaa,
og derfor vor Lovsang skal klinge!

KRISTUS ER KLIPPEN.

1894.

KRISTUS er Klippen, som bærer Guds Kirke,
bærer den sikkert i Storm og i Stille,
bærer den trygt under skiftende Kaar;
Kirkerne nævnes med talrige Navne,
én er dog Kirken, paa Klippen opbygget,
én er dog Klippen, som aldrig forgaar.

Kristus er Klippen, det sige de alle,
véd dog ej ret, hvor de Klippen skal finde,
som har bestandig budt Helvede Trods;
Ordet, der lyder ved Daaben, er Klippen,
det er den Grund, hvorpaa Kirken er bygget,
det er Immanuel, Herren hos os.

Alle, der hører til Kirken herneden,
bygger paa Klippen, om ej de det ane,
bygger paa Herrens almægtige Ord;
Fejlsyn paa Klippen dog svækker Guds Kirke,
Fjenden sig fryder ved Blindhedens Følge,
haaber at sejre i Kampen paa Jord.

Herren, der sidder ved Faderens højre,
tændte da Lyset i Danernes Vange,
Lyset, der viser os Klippen, Guds Ord,
ud han os sendte i Folkenes Vrimmel,
for at berede den salige Time,
da det skal lyse for alle, som tror.

Vrager vi Lyset, som skinner iblandt os,
tier vi stille om Synet, vi skuer,
svigte vi Herren, os kaldte med Flid.
Kristne i Blindhed os haane og hade,
vel er det muligt, de bygger paa Klippen,
dog deres Blindhed er Djævelens Id.

Ej er det Hovmod at takke for Lyset,
ej er det Hovmod at frydes ved Glansen,
som ved Guds Naade iblandt os vi ser;
lidet er Folket, som Herren besøgte,
stort er det Lys, som han tændte iblandt os.
Skulde vi derfor ej juble desmer?

Storm vi ej saa'r, naar paa Klippen vi pege,
Kaldet vi røgte, som Gud os har givet,
Vind vi ej høste, men Himmerigs Fred.
Kristus er Klippen, som bærer Guds Kirke,
Klippen er Ordet, som lyder ved Daaben,
det vil vi prise til Solen gaar ned.

DEN DANSKE KIRKE.

1891.

DER bankes, der bankes paa Himmerigs Dør
med Bønner fra Vest og fra Øst!
Jeg kender de Bønner, — jeg hørte dem før,
det tidt var mit Hjærte til Trøst.
Og Himmerigs Dør, den aabnes paa Klem,
de Bønner skride saa stille frem,
det gælder den danske Kirke.

De rulle, de rulle, de Bølger fra Dyb,
med Skumtop de vælter sig frem,
alt jublende række sig Tangskovens Kryb,
at gribe med Klo og med Klem,
de rulle mod Kirken i trange Kaar,
at knuse og splitte, de vel forstaar,
— end stander den danske Kirke.

Det klinger, det klinger saa underligt mildt
fra Sky over Bølgernes Hær:
„Hvi bruser I, Bølger, saa højt og vildt,
vor Herre den Kirke har kær!“
Hvor Bønner gik ind, der gaa Engle ud,
nu stander de her i lyse Skrud
at vogte den danske Kirke.

O, kan over Daabens den hellige Pagt
hverandre vi række vor Haand,
da tror jeg saa sikkert, at Englenes Vagt

vil lægge de Bølger i Baand.
I Frihed sig Muren vil hæve mod Sky,
og sødt vil der tone en Lovsang ny
med Jubel fra danske Kirke!

Men vil vi ej taale hverandres Syn,
— hos *alle* kun dunkelt og kort, —
og rynke vi derfor i Vrede vort Bryn,
og skyde hverandre bort,
da vige de Engle med Graad paa Kind,
da vælte de Bølger mod Mur sig ind,
da synker den danske Kirke.

De rulle, de rulle fra Hav som før,
de Bølger saa høje som Fjæld!
de banke, de banke paa Himmerigs Dør,
de Bønner fra Hjærternes Væld!
Hvor Bønner gik ind, der gaa Engle ud,
os ventes der paa! — vil vi smærte Gud
og svige den danske Kirke?

DEN DANSKE KIRKE.
1894.

DEN danske Kirke i Vesterland
er rystet af hvirvlende Vinde.
Saa falder et Spir, saa knuses et Glar,
til Rædsel for Skaren derinde.
De Storme hyle med fraadende Mund:
„Flyt Kirken bort fra den gamle Grund!
Hvis ikke, vi jævne dens Mure“.

Og nogle af Skaren med haanende Ord
forlader den rystende Kirke,
at bygge sig Hus paa et lavere Sted,
hvor Stormene ej monne virke:
„Hvi bliver I der, paa det ensomme Fjæld?
Kom hid, hvor saa mange har rejst deres Tjæld.
Her bygger vi sikre for Storme.

„Her bor vi ved Siden af Frænder i Flok.
af svenske og norske og tyske;
hvor tør I som Danske dog bo for Jer selv,
og være saa hovne og bryske?
Kom ned fra det høje! Jer Kirke er dømt,
den Fremtid, I vented, alene var drømt,
snart falder de rystende Mure!“

Saa lyder de Ord gennem Stormenes Brag
til dem, der paa Fjældet end dvæle,

som ej vil forlade det Sted, hvor de selv
fandt Hvile for bævende Sjæle,
den Bygning paa Bjærget, den fik de saa kær,
o, skulde dens Undergang dog være nær!
o, skulde da Stormene sejre!

Vær stille og trygge trods Stormenes Brag,
trods Frændernes haanende Stemme;
thi han, som har vist os den Grund, hvor vi bo,
har Magt til de Storme at tæmme,
han prøve os vil, og, naar faste vi staa,
skal sikkert hans Sol over Kirken opgaa
og varme de vejrbidte Mure.

Og er det end mørkt, medens Stormene vildt
sig tumle om Bjærget det høje,
se hen til vort Alter, der lyser saa klart
de Kærter med Glans fra Guds Øje,
og trænge de Storme i Kirken sig ind,
de mægter ej dæmpe det liflige Skin,
end mindre da Flammerne slukke.

Saa længe de brænder saa stille og klart,
de Lys, som fra Himlen blev tændte,
saa lad os kun blive, hvor Fædrene var,
hvor Freden og Glæden vi kendte,
lad andre da bygge, hvor helst de vil bo,
vi bygge paa Klippen, og sætte vor Tro
til Stormenes mægtige Herre,

Og saa lad os midt under Stormenes Brag
en Lovsang til Herren istemme!
Lad alle bekymrede Sjæle forstaa,
de frit deres Sorger kan glemme!
Vor Kirke, den gamle, har Herren til Vagt,
vi bygge paa Daabens den hellige Pagt,
den Grund kan ej Helvede rokke.

BAG KIRKENS RUDE.

1883.

I Hornet tuder Stormen hult
alt under Skovens Buer,
nu danser Løvet brunt og gult
paa Somrens Blomstertuer.

Nu klager ensom Fugl paa Kvist:
Mon aldrig Vaaren kommer?
Men ud fra Kirkens Hvælving hist
højt bruser: det er Sommer!

Dybt ruged' Vinteren en Gang,
ej Solens Straaler glitred',
kun Længslens dybe Harpe klang,
mens Nordlysflammer sitred'.

Dog Solhverv kom i Julenat,
da Verden saa' det kvælde,
og under Paaskesolen brat
brød Somren frem med Vælde.

Kom, ensom Fugl paa Lindekvist,
sæt Dig bag Kirkerude!
Da tør jeg love Dig for vist,
Du Somren ser der ude.

Du frygter for at skue der
de snebeklædte Grave,

med Kors ved Kors blandt nøgne Trær
alt i de dødes Have.

Men vær ej bange, kom, o kom!
hvert Kors paa Kristnes Grave
bær Løv og Blomster Aaret om,
alt som i Edens Have.

Jeg véd det nok, at Korset staar
til Skræk for Dig derude;
men kun det rette Syn Du faar
igennem Kirkens Rude.

Jeg véd det nok, end Verden ler
paa Gravens Bred udmarvet,
og siger, det er Tant, Du ser,
thi Kirkens Glas er farvet.

Og det er sandt, det Farve fik
af Paaske-Morgenrøden,
kun derfor straale kan vort Blik,
ja straale selv i Døden.

Men derfor ej vort Syn er Tant,
lad Uglerne kun tude,
vort Hjærte aldrig Hvile fandt
før her bag Kirkens Rude.

Thi Livets Gaade, som vi maa
fortvivle ved der ude,
den blev os klar, da alt vi saa'
igennem Kirkens Rude.

Saa lad da Fugl i bladløst Træ
kun sukke: Vinteren kommer!
vi tror det ej, i Kirkens Læ
vi juble: det er Sommer!

Og vi vil stirre i dens Glar
til Aftenklokken ringer,
og Englen paa sin Vinge klar
til Lysets Land os bringer.

DET TABTE FAAR.

1883.

BORT Faaret gik i Verdens Ørk,
ej Hyrdens Røst det hørte,
men kun til Graven, dyb og mørk,
de vilde Stier førte,
det styrted ned fra bratte Skrænt,
der laa det slaget, dødt omtrent,
og Slangen om det hvisled.

Men Hyrden god sin Hjord forlod,
det ene Faar at finde,
hans Kærlighed var Lys for Fod,
saa han gik ej i Blinde;
skønt Stormen gennen Ørknen fo'r,
han fandt i Sandet Faarets Spor,
og fulgte det til Graven.

Saa dyb og mørk den for ham laa,
men dog hans Øjne klare
det tabte Faar dernede saa',
for Slangens Bid i Fare,
og var end dyb den Grav saa led,
var dybere hans Kærlighed,
hans Mod ej rokkes kunde.

En hellig Sabbatsdag oprandt,
mens endnu Stormen bruste;

den dybe Grav sin Mester fandt,
som Slangens Hoved knuste,
og bar fra Gravens Ormegaard
paa Skuldren op det tabte Faar
til Lys og Liv med Glæde.

O, tal til os vor Hyrde god,
det er vor Lyst at høre,
nu vandre vi med frejdigt Mod,
hvorhen Du os vil føre;
lad dømme hvo, som tør, din Id,
vi prise højt til evig Tid
dit Værk paa Sabbatsdagen.

ALVORSORD TIL KRISTNE I HJEMLIGE SAMFUND.

1885.

END drager Guds Kirkesnekke
i Verdenshavet sin Fure,
og altid for Stavnen nejer
Bølgernes høje Mure;
den Haand, der holder paa Roret,
har aldrig sluppet sit Tag,
det Øje, der vogter paa Søen,
ej hviler Nat eller Dag.

Det er velsignet at rejse
paa Snekken, i Stormet prøvet,
og sidde ved Styrmandens Fødder,
naar Hjærtet er mest bedrøvet;
han kender de Ord saa milde,
der læger vort Hjærtes Brøst,
han taler om saligt Samfund
paa evige Palmers Kyst.

Jo vildere Stormen raser,
jo vildere Bølgen skummer,
jo færre er der, som frygter,
og hver en Trætte forstummer;
da trænger sig alle sammen
om ham, der ved Roret staar,

da løfter sig stærke Salmer,
som vidt over Havet gaar.

Men glider Snekken i Magsvejr,
da spredes Folket paa Dækket,
da staar ved Rælingen mange
og ser sig i Dybet forskrækket,
da kævles Folket for ude
om, hvad kun Styrmanden véd,
da ler den Havmand i Søen
og strækker sin Krop saa led.

Himlen begynder at lyne,
Havet begynder at brøle,
men Folk endnu som i Magsvejr
for ude i Skibet nøle,
et Uhyre har sine Arme
strakt over Dækket hen
og holder alt fast omklamret
saa mange af Snekkens Mænd.

I Dybet af Verdenshavet,
i Havmandens skumle Bolig,
blev Uhyret født og fostret
og er med Mørket fortrolig.
„Se!“ hvisler det, „mine Arme
er strakte imod Jer ud,
kom, hvil i min Favn, I kære,
al Kærlighed er fra Gud.

Tro ikke, jeg vil Jer drage
i Havet, ned fra Jer Snekke,
jeg klamrer mig fast til dens Side,
saa kan jeg der oppe Jer række!
Men sig kun ej eders Venner,
hvad I har set i min Favn,
og lov mig ikke at nævne
hos mig eders Styrmands Navn!“

Saa rækkes de fristende Arme,
saa drages de vaklende Sjæle,
Uhyret kæler og klapper,
tilsidst vil det Ofrene kvæle;
Vennerne raaber paa Snekken,
og højt lyder manende Røst,
men Uhyret Ofrene drager
kun nærmere ind til sit Bryst.

De kan ikke Ørerne lukke,
men Gift de hos Uhyret suger,
og Had kun i Hjærterne fødes,
naar Vennerne beder og truer;
da lyder paa én Gang en Stemme,
den kommer fra Styrmandens Stavn:
„Uhyre! synk nu i Dybet
med alt, hvad Du har i din Favn!"

O Venner! af Uhyret fangne,
har endnu I Foden paa Dækket,
saa hør dog, før Dommen Jer rammer,
og Styrmandens Vrede er vække t:
endnu er der Frelse at finde
af Uhyrets rædsomme Favn,
den aabne sig maa, naar I beder
og nævner Jer Styrmands Navn!

KIRKENS MURMELDYR.
1885.

DER er saa mangt et Murmeldyr
indkrøbet under Kirkens Tag
for trygt at kunne sove
den lange Vinterdag.

„Opbyggelige Skrifter“ er
et Leje for de bløde Skind,
de sluger dem i Drømme,
og Taaren staar paa Kind.

Men vækkes de af Søvne op,
og raabes kun lidt højt derved,
de vender sig og hulker:
O, lad os dog faa Fred!

Og kaldes der til Handling frem,
og manes der til mandig Id,
de strækker sig paa Lejet:
vi hader Kamp og Strid!

Ja, kære, gode Murmeldyr:
men er I under Kirkens Tag,
I har ej Lov at sove
den lange Vinterdag.

Vi mærket blev med Korsets Tegn
til Korstog paa den faldne Jord,

mod Vinteren skal vi kæmpe,
naar vi paa Somren tror.

Det var paa Kærlighedens Sti,
vor Konge drog til Kamp forvist,
han kæmped vel for Freden;
men Søvn er Galgenfrist.

Det er paa Kærlighedens Sti,
vi kæmpe skal, som bedst vi kan,
for Freden, som ej findes
i Søvnens Skyggedal.

Ej Kampen føres her som bedst,
og Brødre saares tit derved,
men hjærteligt dog favnes
vi skal, før Sol gaar ned.

Saa ti med Klage og med Suk,
staa op og kæmp, mens det er Tid,
der soves ej til Somren,
den vindes kun i Strid.

VENNEORD TIL MENIGHEDEN I TYLER, MINN.

1886.

DER lyttes omkring i det store Land,
der lyttes af Ven og af Fjende,
der spørges om nyt fra Lake Bentons Strand,
— I drages det kærligt til Minde!

Der lyttes af Ven! ja, vide I maa:
med Eder, som hist vil bygge,
mangfoldige danske Hjærter slaa
i Haabet om Fremtids Lykke.

Vi drømte en Drøm! sig hæved i Vang
et aandeligt Dannevirke,
og bygget der blev med Tale og Sang
i Ly af Fædrenes Kirke.

Der lyttes af Fjender, ja, ti for én,
som gærne vort Haab vil ramme,
som glæder sig over hver Anstødssten
og puster til Tvedragts-Flamme.

Med Dannebrogs Navn de smykker det Blad,
som spotter det danske Hjærte,
som nævner Korset med Haan og Had,
og ham, der led Korsets Smærte.

Med onde Øjne, det er ikke sært,
de saa' Eder fylkes og flokkes,

de hader jo netop, hvad vi har kært,
hvor sødt der end fløjtes og lokkes.

Vil dem I glæde? Nej, vend Jer bort
fra hvem Jer søger at friste!
I vil dog ej ramme Venner saa haardt,
at Haabet for os skal briste!

Der lyttes omkring i det store Land,
der lyttes af Ven og af Fjende,
der spørges om nyt fra Lake Bentons Strand,
— Gud give, hans Sag maa vinde!

KIRKEN I MANISTEE, MICH.
1888.

SAA mangen Kirke rager op
med gyldent Kors paa Spirets Top,
med Mur af Marmelstene;
men er den tom for Lovsangsrøst,
slaar Hjærtet vemodsfuldt i Bryst,
og føler sig saa ene.

Vi bygge her kun Hytter smaa
for ham, som i en Krybbe laa,
og er de smaa til Glæde,
men klinger Lovsangsrøsten klart,
vor Hvælving højnes underbart,
Guds Engle med os kvæde.

Og som den Skare vides ud,
der samles her at love Gud
om Livets klare Kilde,
saa skaffe vi i Hytten Plads,
vor Drot ej vrager det Palads,
som Verden haaner ilde.

Gud give nu vor Hytte kær
maa samle fler og fler, som her
vil knæle for Guds Trone!
Vor Konge ved sin Helligaand
da løse hvert et Tungebaand,
og Værket blandt os krone!

TIL KIRKEINDVIELSEN I HAMPTON.
1899.

KIRKER her i Tusindtal,
Taarnene knejser mod Himlen,
lavt er den danske Kirkes Spir,
taber sig næsten i Vrimlen.

Fattige er vor Kirkes Kaar
her paa Amerikas Sletter,
men til Vor Herre, som er rig,
trøstig dog Haabet vi sætter.

Er end vort Spir kun lavt endnu,
maa vi i Fattigdom virke,
bygge dog vil med Haab og Tro
her vi paa Fædrenes Kirke.

Der saa' vi Lys i Herrens Lys,
favned vor Frelser i Ordet,
lærte at høre grandt hans Røst
til os ved Badet og Bordet.

Der fik vi Syn for Livets Vej,
banet af Herren paa Jorden,
der har vi lært at juble højt:
Jesus er Menneske vorden!

Lad da kun trindt i Tusindtal
Kirkene stolte sig hæve!
Fædrenes Kirke, den er vor,
— ej vi for Fremtiden bæve!

Har vi kun her et Krybberum,
Frelseren ej vil det vrage,
trygt skal det staa i Jesu Navn,
møde de kommende Dage!

GUDS FRED.

1897.

DE Juleklokker ringe
fra Strand til Strand, fra By til By,
og bange Hjærter bringe
de glade Bud paany.
om ham, der blev i Krybben lagt
og slutted med de smaa en Pagt
om Fred og Englevinge.

Naar Dagene er trange,
naar Tornene vort Hjærte naa,
naar Taarerne saa mange
med Suk vi fælde maa,
da trænger vi til Julebud,
da trænger vi til Fred fra Gud
og glade Englesange.

Lad Tornene kun stinge,
lad Taarerne kun vælde frem,
vi jublende os svinge
med Engleskaren hjem,
og tage saa til Jorden ned
en Flig af Klædet, som vi véd
kan Trøst og Lise bringe.

Hvert Tornestik det læger,
hver Taare tørrer det paa Kind,
det Hjærtet mildt bevæger,

og dulmer syge Sind,
en Draabe Blod af ham, der led
for Dig og mig af Kærlighed,
er *det*, som sødt mig kvæger.

Du dyrebare Klæde,
Du Fred, som han, min Frelser, vandt,
Du er min Trøst og Glæde,
Guds Naades sikre Pant,
Du skærmer mig mod Vintrens Is,
Du føder paa min Tunge Pris,
om Dig jeg højt vil kvæde!

De Juleklokker svare
hinanden mildt fra By til By,
og Engletoner klare
nu gæste Jord paany,
lad Verden bruge Vold og List,
højlovet være Jesus Krist,
han kan os vel bevare!

GLÆDELIGT NYTAAR!
1896.

HAV Tak for Juleønsker fra vort Hjem.
hvor Julelysene saa herligt funkle!
Vi bære vore Nytaarsønsker frem,
mens end sig Aaret skjuler i det dunkle.

Først ønske vi, at Fædres Kirke maa
staa fast paa Klippen, paa Guds Ord, det rene,
og af vor Herre Mod og Styrke faa
til trofast ham med Vidnesbyrd at tjene.

Saa ønske vi, at Folket væmmes maa
ved Tidens usle Guder, som forgyldes,
ved Sangerne, som Kreds omkring dem slaa,
og af en gusten, blodløs Skare hyldes.

Vi ønske, at igen de ædle Maal,
som lyste klart for vore store Fædre,
maa blive Folkets, trods det fade Skraal
om nye Maal, der passer Tiden bedre.

Men alle Ønsker let vi samle kan
i Ønsket, som af Hjærtet frem vi bære
med tusind Stemmer fra den fjærne Strand:
velsigne Gud vort Fædreland, det kære!

INDSKRIFT PAA KIRKEKLOKKEN I CLINTON, IOWA.

MÆLE jeg fik paa fremmed Strand,
at kalde til Kirke den danske Mand.

INDSKRIFT PAA KIRKEKLOKKEN I RACINE, WIS.

DEN danske Kirkes Venner gav mig Mæle,
at jeg skal sjunge for de syge Sind,
at jeg skal kalde paa de bange Sjæle,
at jeg skal ringe Herrens Glæde ind.

SKOLEN I DES MOINES.
1899.

SKOLE med det store Navn,
som er Udtryk for vort Savn,
end kun lille,
jævnt og stille
vokse Du til Folkegavn!
Lægges under trange Kaar
Sten paa Sten fra Aar til Aar,
Mure højnes,
Timen øjnes,
da dit stolte Spir Du faar.

Bag de røde Mure alt
har Du mange unge talt,
Sejre vandtes,
Hjærter fandtes,
Skæl fra sløve Øjne faldt.
Snart Du har en lille Hær,
Venner baade fjærn og nær,
som vil kalde
gærne alle
til den Skole, de fik kær.

Fast Du staar paa Landets Grund,
glemmer aldrig nogen Stund
her vor Ævne
sættes Stævne,

her er Livets Offerlund,
derfor Landets Fællessprog,
dyrker Du i Mund og Bog;
men Du viser,
men Du priser,
Arven under Danebrog.

Skole, trods forsagtes Raab,
Navnet, som Du fik i Daab,
skal med Ære
nok Du bære,
Gud velsigne Dig, vort Haab!
Lægges under trange Kaar
Sten paa Sten, fra Aar til Aar,
Mure højnes,
Timen øjnes,
da dit stolte Spir Du faar.

FLODEN, MÆRKET OG STAVEN.
1896.

DU fandt os, Hyrde, Jesus Krist,
alt paa de vilde Veje,
Du bar os selv til Floden vist,
som Frelsen har i Eje,
Du mærked os med Hjordens Tegn,
Du vogter os i Jordans Egn
med Naadens Stav hin milde.

Vi véd det godt, at Livets Flod
Dig voldte Sjælekvide,
thi fra din egen Hjærterod
den sprang ved Solbjærgstide;
men for din Daab, i Flodens Favn,
lovpriset vorde skal dit Navn
af Hjorden, som Du købte.

Vi glade bære Hjordens Tegn,
det dyre Korsets Mærke,
som under hver en Himmelegn
gør smaa og svage stærke,
vi elsker det af Hjærtensgrund,
det minder os i allen Stund
om Sejren, Du har vundet.

Vi dybt os bøje for din Stav,
der end kan Blomster skyde,

vor Fjende ej, trods Død og Grav,
det Kraftens Spir skal bryde,
det rejser os af Gravens Skød
til Himlens Fred og Hvile sød,
til Evighedens Glæde.

JEG LÆNGES.

1895.

DU Himlens og Jordens Skaber god,
som selv har mit Hjærte skabt,
o, rens det med Strømmen af Vand og Blod,
før Timen paa Jord gik tabt!

Mit Hjærte mig er som et dunkelt Land
med Hytter i Skovens Læ,
omstyrt hver Hytte, som staar paa Sand,
bortskyl hvert blomstrende Træ!

Lad Hjærtet blive som Sletten bar,
men renset ved Livets Flod,
og byg saa din Bolig, høj og klar,
paa Grundvolden fast og god!

Lad være, der svinder mangen Drøm,
hvis Tab vel tykkes mig haardt,
hvad ej kan taale den Livets Strøm,
lad fare for evig bort!

Jeg længes, jeg længes, min Skaber god,
og Sukket hører Du grant,
jeg længes, lad Strømmen af Vand og Blod
bortskylle al Verdens Tant!

HELTEN FRA GOLGATA.
1895.

KENDER Du Helten fra Golgata,
som trodsede Dødens Brod?
følte Du grant, der blev kæmpet da
om Dig og din evige Lod?

Sig ikke Ja, og bedrag Dig selv;
thi det er en afgjort Sag,
mødte Du ham under Himlens Hvælv,
da var det paa Kampens Dag!

Kender Du ham, Du kender den Strid,
som kæmpes mod Kød og Blod;
fælded' de Taarer i trange Tid,
som vælded' fra Hjærterod.

Kender Du ham, Du kender den Bøn,
som klamred' sig til ham fast,
raabte om Hjælp i Lys og Løn,
om saa end dit Hjærte brast.

Kender Du Kamp, og kender Du Bøn,
vel mødte Dig Helten da,
hvisked' om Sejren, stor og skøn,
der vandtes paa Golgata.

Jeg kender den Helt, o, Gud ske Lov!
jeg giver mig ham i Vold,

omkring mig er Fjendens Lanseskov,
men han, han løfter sit Skjold!

Saa folder jeg Hænder i Heltens Navn,
saa lukker jeg Øjet til:
Mig aabnes den store Faders Favn,
saa lad det gaa, som han vil!

VIL IKKE VÆRE MED.

1892.

JEG sætter mig stille ved Livets Strøm,
forbi mig dens Bølger rinde,
drømt er Ungdommens fagre Drøm,
drømt og svundet,
og hvad er vundet?
Et bittert Minde!

Jeg sætter mig stille ved Livets Strøm,
jeg vil ikke længer stride:
Lad mig i Fred, Du brustne Drøm!
Lad mig sove
i Glemsels Skove,
ved Mindets Side!

Jeg sætter mig stille ved Livets Strøm:
Lad rulle de travle Vover!
hele mit Liv var i min Drøm;
Dag er omme,
lad Natten komme,
thi jeg — jeg sover!

HJÆRTESUK.

1899.

VIG fra mig Døden Tanker
i Jesu Kristi Navn,
kun mørke Skyer sanker
I foran Skibets Stavn,
med Gøglespil I stræber
at fostre Tvivl og Skræk,
og fra de blege Læber
at kyse Bønnen væk.

Bliv hos mig Livets Tanker
i Jesu Kristi Navn,
saa Hjærtet roligt banker,
trods Nederlag og Savn,
saa aldrig mer jeg gruer
for Helvedhanen gol,
saa bag hver Sky, der truer,
jeg ser Guds klare Sol!

MON ALLE FUGLE ER DØDE.
1892.

MON alle Fugle er døde?
Græshopper file i hver en Vraa,
spille til Dans for Markmus graa
over de stubbede Vange;
men jeg har lyttet i Skovens Skjul,
ikke en eneste lille Fugl
synger for mig sine Sange.

Mon alle Fugle er døde?
Jeg gik, hvor jeg hørte dem mangen Gang
udsende med Fryd en jublende Sang
ved Flodens legende Vover,
Spor af Fugle var alt jeg fandt,
Reder, som Æddérkoppen spandt
sit skøre Liglagen over.

Mon alle Fugle er døde?
Løvet hænger endnu paa Træer,
ikke med Vaarens lyse Skær,
ormædt, mørknet og støvet,
dog jeg synes, af Fugle smaa
pleje vi end en Sang at faa,
Farvel til Somren og Løvet!

Mon alle Fugle er døde?
Skal nu den evige Græshoppesang
pine og plage os Dagen lang,

gøre os Timerne trange?
Roser og Liljer er lagt paa Baar,
strunke kun Præstekraverne staar
end paa de stubbede Vange.

Mon alle Fugle er døde?
De gjorde mig glad saa mangen en Gang,
men nu, jeg trænger mest til en Sang,
nu tier Drossel og Svale,
ja, nu er der Fred i Skovens Skjul,
— der er ikke en eneste lille Fugl
til at vække min Sjæl af Dvale.

EN ENESTE TIDLIG FROSTNAT.
1898.

OM Aftenen gik vi derude
blandt Blomsternes rige Flor,
det var kolde, blaagraa Skyer,
der truende saa' mod Jord,
dog endnu de smaa Kolibrier
fra Bæger til Bæger fløj,
og Vejrmanden spaaede Varme,
vi mente, han aldrig løj.

Men saa kom Natten, den sorte,
og hyllede Blomsterne ind,
og saa kom Frosten, den onde,
og kyssede dem paa Kind,
saa stivnede Livets Safter
baade i Stilk og Blad,
saa sænked hver Blomst sit Hoved,
kun Frosten smilede glad.

Da Solen løfted i Øster,
sit straalende Øjenbryn,
saa' den i Skov og Have
et ynkeligt Dødens Syn,
den sendte de varmeste Straaler
til Jordens Blomster ned,
den vilde dem bringe til Live
paany ved sin Kærlighed.

Men alt, som den steg paa Himlen,
og saa' til Blomsternes Flor,
da mørknedes Løv og Stilke
og blev som den sorte Jord.
Naar Vinden strøg gennem Haven,
det rasled som visne Siv. —
En eneste tidlig Frostnat
udslukte Blomsternes Liv.

Ak, er der blandt Menneskevrimlen
ej mange, i Somrens Flor,
som dog i en Nat kan miste
al Glæde og Fred paa Jord!
Og siden kan ingen Varme
bringe et Skaberbliv. —
En eneste tidlig Frostnat
kan øde et haabefuldt Liv.

BLADENE FALDER.

1899.

DER kom tidlig Frostnat,
de grønne Blade frøs,
saa krymped de sig sammen,
og saa blev Stilken løs,
saa hængte de og dinglede,
stive og graa,
saa skjalv de, og ringlede
i Dødsangstens Traa.

Der kom en Blæst fra Norden,
den buldred og hvén,
den rev de tørre Blade
fra Kvist og fra Gren,
og inden ret de sansede,
at Livet bortfo'r,
i Luften højt de dansede
og faldt saa til Jord.

Jeg hader Frostens Kulde,
der kryster til Død,
jeg hader ikke Blæsten,
der ender Bladets Nød,
har noget Frostens Mærke, da
hjælper ej Tø,
kan noget ikke leve, ja!
saa lad det dog dø!

DE FALDNE BLADE.

1899.

AF Jord er vi kommet, til Jord skal vi blive!
saa lyder den strænge Tilværelsens Lov,
og derfor vort Liv er med Somren henvejret,
og derfor det sukker i bladløse Skov.

Der kvidrer en Spurv om en Vaar, der skal komme,
om Spirer, der gemmes for Vinterens Kuld,
men vi skal ej leve, naar Dagen oprinder,
da hævdedes Loven, da blev vi til Muld.

O, dejligt det var, den Gang selv vi var Spirer,
vi længtes, vi drømte den Vinter saa lang,
og dejligt det var, den Gang Hylsteret bristed,
og Skællene faldt for den svulmende Trang.

Da nød vi vort Liv i de vaarfriske Dage,
vi lytted med Glæde til Fuglenes Lyd,
og Regnen os baded, og Vinden os tørred,
og Solen os kyssed, ja — da var der Fryd.

Men snart var de omme, de herlige Dage,
Smaafugle forstummed, vi ældedes alt,
saa kom der en Frostnat og knuste vort Hjærte,
og borte var Livet, til Jorden vi faldt.

Og nu, hvilken Trøst, at for *andre* en Sommer
en Gang skal oprinde med Solskin og Sang!
Vi leved, vi visned, ej mere vi grønnes,
og — alle de andre skal visne en Gang.

DER LIGGER SAA MEGET I DØDSKAMP.

1899.

DER ligger saa meget i Dødskamp,
jeg staar og ser derpaa,
jeg knuger de foldede Hænder
og hører mit Hjærte slaa,
det døende til mig blinker:
„Du beder jo ikke, bed!“
Jeg kan, jeg kan ikke bede,
men kun svede Angstens Sved.

I Sjælen Bølgerne bruse,
som paa den stormslagne Sø,
det lyder som Skrig af Maager:
„Det *maa*, det *maa* ikke dø!“
Men rolig kan ved min Side
en Ven paa Dødskampen se:
„Vi kender ej Herrens Tanker,
lad kun hans Vilje ske!“

Vi kender ej Herrens Tanker,
Nej, *det* jeg saa tit erfor,
at god er ene hans Vilje,
jeg ogsaa for Alvor tror;
men hvis det nu var hans Vilje,
at vi, at netop vi
en Livets Urt skulde søge
før alt, før alt er forbi?

Ja, hvis det nu var hans Vilje,
og vi uvirksomme staar,
vi svigter, naar sidste Time,
til Handling for os slaar,
og hvis saa *det*, som vi elsker,
synker i Dødens Elv,
saa skyldes det ej Guds Vilje,
saa skyldes det kun os selv.

Vel sandt, vi pønsed og grunded,
fulde af Haab eller Frygt,
vi gjorde vel ogsaa *noget*
for hvad der var svagt og sygt,
min Ven, der nu staar saa rolig,
gjorde af alle mest,
men gjorde vi *alt*, hvad vi kunde,
og svigted vi ej tilsidst?

O, gærne vilde jeg søge,
om jeg havde hørt og spurgt,
at for, hvad mit Hjærte elsker,
der findes en Livets Urt,
ja, skulde til Verdens Ende
jeg træt og mødig gaa,
jeg gav mine sidste Kræfter,
om jeg kunde Urten faa.

Jeg maa ikke staa saa raadløs
til *det*, jeg elsker, dør,
jeg kan ikke være rolig,
som Vennen, jeg nævnte før:
O, Herre, for *det*, jeg elsker,
jeg selv mig ofrer glad,
kan noget dets Liv end redde,
o, Herre, saa sig mig *hvad!*

BLOMSTRE SOM EN ROSENGAARD.

1899.

BLOMSTRE som en Rosengaard
skal de øde Vange,
da, naar Herrens Time slaar,
efter Tider trange;
uden Herrens Sol og Regn
aldrig Hjærtets øde Egn
komme kan i Grøde.

Naar vil Herrens Time slaa?
Naar jeg selv er rede!
Hjærtets øde Vange maa
lære ret at bede,
bede, saa at Bønnens Ord
gennembæver Hjærtets Jord,
der mod Blomstring higer.

Først naar Røg af Bønnen staar
over øde Vange,
tør jeg vente Timen slaar
efter Tider trange,
da for Sæd i frosne Muld,
dvalelagt ved Hjærtekuld,
Blomstringstiden kommer.

Kræfter er der, som i Løn
efter Blomstring higer,
Herre, hør mit Hjærtes Bøn,

der mod Himlen stiger,
nu, før Aftenklokken slaar,
blomstre som en Rosengaard
lad de øde Vange!

Kom med Sol og kom med Regn,
som gør Underværker,
saa i Hjærtets øde Egn
Livet ret jeg mærker,
saa, hvor før kun Muld jeg saa',
Knopper svulme, Blomster slaa
Øjne op mod Himlen!

Af og til en Blomst sprang ud,
naar i Bøn jeg bæved,
straks kom Sol og Regn fra Gud,
alt, hvad Blomsten kræved,
snart igen dog Hjærtets Jord
slap i Sløvhed Bønnens Ord,
derfor blev den øde.

Ak, det meste, der oprandt,
Skræpper var og Nælder.
Herre, ja, jeg ser det grandt,
nu, da Dagen hælder;
men før Aftenklokken slaar,
blomstre som en Rosengaard
lad de øde Vange!

LYSETS SEJR.

MØRKET gaar over Jorden frem,
Lys dog tændes i hvert et Hjem,
Mørket brydende,
Straaler skydende
titter de stille bag Ruden frem.

Mørket aldrig paa Jord kan faa
Magt, at slukke hvert Lys i Vraa,
Ulve gysende,
Ugler fnysende
hyled forgæves, hvor Lys de saa'.

Og vandt Mørket ej Sejr paa Jord,
aldrig naar det did Engle bor.
Se de vrimlende
Lys fra Himlene
venligt de blinke til Lys paa Jord!

Fader! snart er vort Øje lukt,
dog vi tror ej, dit Lys er slukt,
én Gang flammende,
sikkert rammende
faar det for evig med Mørket Bugt,

Giv os Straaler af Lysets Væld,
saa vi frygter ej Livets Kvæld,
saa vi tiende,
roligt biende
venter din Morgen i Gravens Tjæld.

FOLK.

DANSK FOLKESAMFUND.

AMERIKA! din Fremtids Gaade
vel ingen af os raade kan;
vi sér de vilde Bølger fraade,
men vi vil stole paa Guds Naade,
som strækker sig fra Strand til Strand,
og vi vil tro, at han der ledte
fra Øst og Vest til Dig de mange Fjeld,
at han en mægtig Gerning her beredte,
en Gerning, som hans Engle frydes ved!
Her mødes Folk med Folk i sælsomt Stævne,
her skal det prøves, hvad i Kamp de evne,
i Kamp, ej for, hvad Vindpust kan henvejre,
men for, at Liv og Lys paa Jord maa sejre.
Vi tro, Guds Tanke er, udfoldes skal
hver Spire, som i Slægten ned er lagt,
saa hvert et Folk af ham fik eget Kald,
og egen Engel, som for det staar Vagt.
Men, hvad hvert Folk har ved sit Liv indvundet,
til hele Slægtens Gavn skal frem for Dagen,
derfor maaske har over Hav vi stundet,
skønt for vort Blik fordulgt var Hovedsagen.
Vel mødt til Stævnet! op hver Kraft fra Bunden
af Folkehjærtet! Kraftens Ord i Munden!
Hvordan saa Folkestævnet falder ud,
det véd kun Gud! — men han er Naadens Gud.
Vi kom fra Danmark, som, trods Tider haarde,
fik Lys og Liv ved Herrens stærke Aand;
hvad skal vi gøre vel, om vi skal vorde,

saa vi kan bruges i den Stores Haand?
Mon vi som Folk opgive skal os selv,
og skifte Hjærtesprog, som mange mene,
kan saa kun i den store Folkeelv
vi blive Bølger, som kan vælte Stene?
Hvordan vi svare skal til Aandens Krav
vi ane dunkelt kun, dog vist vi vide,
ej ved at slippe, hvad os Herren gav,
vi bedst beredes kan til her at stride.
Og var det Herren ej, der gav os Sproget
med Aandens Rigdom, som ej Guld opvejer?
Er det maaske saa ganske hen i Taaget,
naar ham vi takke for det Sprog, vi ejer?
Lad Verden kun for Volapyk opglødes,
og haanligt Folkesprogene forsmaa,
en Skæbne døv og blind ej lod os fødes
som danske Folk — det kan vi lide paa!
Og naar vi slippe da det Sprog, han talte
til os, den Gang vi døbtes med hans Daab,
det Sprog, der Barnehjærtet sødt husvalte,
det Sprog, der Vinger gav vort Ungdomshaab,
da synde vi mod ham, den store Mester,
da ej vort Folk han bruge kan som Ler,
det synker som ubrugelige Rester
i Folkeelvens Dyb, for ej at dages mer.
Thi Folket uden Sprog er som en Harpe
hvis Strenge brast, og prøver Aand en Gang
endnu at spille, skrattende og skarpe
de Toner lyde, borte er den Klang,
som snart bevæged Hjærterne til Taarer,
og snart fik Blodet til i Folkets Aarer
at bruse som et vældigt Fossefald,
og mane det til Kamp for høje Kald,
O, hvilken Folkesynd, sit Sprog at vrage!
Derved sig Folket tager selv af Dage.
Saa vaagner da, I danske Mænd og Kvinder!
Ja, vaagner, vaagner, før vort Folk forsvinder!
Vi synder dobbelt, om vi det forsmaa,

thi Herren gav det Lys og Liv som faa,
at vorde Bølger, som kan vælte Stene
i Folkeelven, staar vor Længsel til,
men skal det lykkes, ske det kan alene,
naar Folket lever — og Gud Herren vil,
han bane Vejene, han Øjet klare,
han give Folket Mænd med Aandens Daab!
Men denne Slægt skal trofast det bevare
os Aanden gav, vort Sprog, vort Folkehaab!
Og ej bevare blot, men overgive
til Børnene, som Arv fra Fædres Hjem,
at holdes maa vort danske Folk i Live,
til det kan føre Herrens Tanker frem.
O, hører os, I danske Mænd og Kvinder!
Vort Folkesamfund har vi stiftet kun,
at hjælpe til, saa ej vort Folk forsvinder,
men venter med sin Arv paa Herrens Stund.
I maa ej give os det døve Øre!
Har end I Kærlighed til Folkets Eje,
saa kan vort Kald I vel trods Larmen høre;
o, kom, og følg os paa de trange Veje!
Bevare og forplante! er vort Løsen,
vi vække vil vort danske Folk af Døsen,
enhver, som Hjærte har, skal vorde vaagen:
Se, Folkets Stjærne glimter end i Taagen!

VORT SAMFUND.

MED Haan og Had vort Samfund hilset blev
fra Dagen, da det Lyset blandt os skued;
man haabed, naar man tigged, naar man trued,
at Baandet mellem os man sønder rev.

Men stille gik vi trøstig sammen frem,
lod Haan og Had kun øve deres Pile,
vi har et Skjold, bag hvilket vi kan smile,
det Skjold blev rakt os fra vort gamle Hjem.

Og Kærligheden til vort Folk og Sprog
os stadig mere inderlig forbinder,
og i det smaa vi mange Sejre vinder,
mens frem vi stiler under Danebrog.

Vi Nederlagets Smærte kender godt,
tidt tabtes Led af Kæden, vi fik knyttet,
— til Folkehjærtets dybe Suk vi lytted,
og da blev Kinden bleg og Øjet vaadt.

Men Aanden tørred atter Taaren af,
og Sangens Magt de blege Kinder farved:
Til Kamp, til Kamp for hvad som Folk vi arved,
til Kamp for Hjærtets Haab og Aandens Krav.

Hver ædel Stræben hilse vi med Fryd,
vi intet Anstød lægge vil for andre;

vi kræve Frihed kun til selv at vandre,
som Aanden bød os under Sangens Lyd.

Vel Haan og Had end plejer mod os Raad,
dog vi gaar frem med fri og aaben Pande;
vil Gud! en Gang skal over Vesterlande
det sés, vort Samfund øved ædel Daad!

TIL DEN FØRSTE KREDS AF „DANSK FOLKESAMFUND" I DANMARK, STIFTET AF KVINDER I KØBENHAVN.

VI vented paa Bud saa længe
fra Frænder i Fædres Hjem,
vi til deres Hjærter trænge,
skal Folkets Sag bæres frem.

Ja, føler vi ej: I det fjærne
vel tusinde Hjærter slaa
med os, for hvad vi vil værne,
er end vi kun faa og smaa, —

Da tænker jeg, Haabet blegner
om Fremtid i Folkevang,
da frygter jeg for, vi segner
i Kampen saa haard og lang.

Men Bud der kom over Bølge
fra Kvinder ved Øresund:
Vi vil eders Gerning følge
og haabe paa Sejrens Stund!

Tak have I, danske Kvinder,
en Glæde stor I os gav,
en Glæde, der Genklang finder
her ovre fra Hav til Hav!

O, maatte dog ret det klares
i Danmark, mens det er Tid,
at her, om vort Folk bevares,
kan øves det største Id.

KOM NORDENS AAND!

KOM Nordens gamle Kæmpeaand,
flyv over Hav til fjærne Kyst,
end samle kan din Kongevaand
en Flok af Mænd med Glød i Bryst,
som tænde kan din Røst.

Men kom med Kraft, Du véd jo selv
paa fremmed Kyst er Dansken svag,
Du sendte ud saa mangen Elv,
der tabte sig som Bæk saa spag
i fremmed Mosedrag.

Du er saa stolt, jeg vel det véd,
blev Hjærtet koldt i Sønners Barm,
din Pande høj Du rynked vred,
men strakte aldrig ud din Arm,
Du gemte tavs din Harm.

Men her er endnu Kærlighed
til Moders Maal og Harpeslet,
og komme skal Du til os ned
med Ild og Kraft til stor Idræt,
det kræver Hjærtets Ret.

Vi vente vil med trofast Sind,
Du er ej død, vi véd det, nej!
Gør Dværge Dig til Vejr og Vind,
det er, fordi paa Kongevej
til dem Du talte ej.

Vi saa' ej blot dit Billed tidt,
men vi har ogsaa hørt din Røst,
Du kom til os, naar Hjærtet frit
i Kærlighed slog højt i Bryst,
vor Pande har Du kyst.

Dit Kys vi elsker, lokkes ej
af Vestens klamme Bankeaand,
hvor fjærnt fra Nord end gaar vor Vej,
vi følge vil din Kongevaand,
saa kom da, Nordens Aand!

HILSEN TIL ASHLAND HØJSKOLE.

HER mødes alle Folkeslag
med Spaden og med Hakken,
og ingen slider Nat og Dag
med Trælleaag paa Nakken.

Her finder fattig Mand det Hjem,
som før han sukked efter,
og her kan alle komme frem,
som kun har Mod og Kræfter.

Her høres knap et Suk for Brød,
her mættes alle Munde,
og dog er her vel større Nød
end ved de danske Sunde.

Det er saa tomt i mangt et Hjem,
men nok af Guld det blanke,
og dybe Sukke stige frem,
hvor endnu Hjærter banke.

Skal daadrigt Liv opvokse her,
som Liv er værd at kalde,
maa Aandens rige, varme Skær
paa Hjemmets Ruder falde.

Velsignet vær da Skole god
for Aanden over Mulde,
hvor Haabløshedens Stubbe stod,
Du just Dig hæve skulde.

At Hjemmets Fugl tog her sin Bo,
og slog for Dig sin Trille,
det viser, at den venter fro,
Du Hjærtets Savn kan stille.

Saa føre, Gud, din Gerning frem
paa Moders Sprog det kære,
da lyde skal fra tusind Hjem:
Nu er her godt at være!

VORT FOLK.

FOLKET er gammelt,
Folket jeg elsker,
dog er ej sløvet
Syn eller Sands!
Ej kan det ældes,
medens det ævner
flette et Blad i
Aandernes Krans.

Folket er gammelt,
Folket jeg elsker,
dog med sit unge
Haab det skal gro!
Saa er dets Skæbne:
dø kan det ikke,
naar kun sig selv det
vil blive tro.

Folket er gammelt,
Folket jeg elsker,
Skud skal det skyde
her dog bag Sø,
naar kun ej Sønner
svige og svigte. —
Leve vort Folk til
Stjærnerne dø!

HVAD VI VIL.

VI vil elske den Jord,
hvor vi bygger og bor,
vi vil agte det Sprog, som er Folkenes Tolk,
vi vil kæmpe en Dag
under Stjærnernes Flag,
men vi *vil* være Danske, og leve som Folk.

Raaber Narre i Kor
paa Amerikas Jord,
at ej være vi maa, hvad ved Fødslen vi blev,
lad dem raabe! vi véd
sikkert bedre Besked,
den almægtige Gud i vort Hjærte den skrev.

Medens Stemmen har Klang,
vil i Tale og Sang
vi bevare vort Sprog som den dyreste Skat,
det skal fylde vort Hjem,
det skal bære os frem
i vor Skole og Kirke, did Maalet er sat.

Hør os, Danske, som bor
paa Amerikas Jord:
giv ej op Eder selv! er end Kræfterne smaa,
vi af Styrke har nok
midt i Folkenes Flok,
naar i Kærlighed sammen kun Hjærterne slaa.

TIL DE UNGE!

FJÆRNT bag Havet i Øst
ligger elskede Kyst,
hvor vort Folk havde Hjem over tusinde Aar,
hvor dets Harpe blev rørt,
hvor sit Liv det har ført,
hvor det samled sig Rigdom trods Fattigmands Kaar.

Vel som Vejr og som Vind
er utalliges Sind,
som et Spejl, der sit Præg tager altid paa Borg,
visket ud eller tabt,
bliver Præget, som skabt
var at følge sin Mand gennem Glæde og Sorg.

Vel vi véd det saa godt,
mangen Dansk er saa flot,
paa en Dag eller to kan han øde sin Arv,
som en Tigger han staar,
skønt i tusinde Aar
vore Fædre har samlet til Børnenes Tarv.

Men vi haaber og tror,
paa Amerikas Jord
der skal samles en Flok, som sig selv være vil,
og som ej kaster Vrag
paa den Arv, som i Dag,
som ad Aare vel ogsaa for Livet slaar til.

Men en daadskraftig Flok,
som ej tror, det er nok,
om den lever paa Arv fra den fædrene Stavn,
som kan bryde sig frem,
saa det spørges derhjem,
saa de Danske i Vesten maa vinde et Navn.

Holger Danske, I véd
vel om ham end Besked, —
hør han kalder i Vaar, I kan ej blive fri,
hør dog manende Kald,
førend Bladenes Fald
taler højt om, at Sommerens Tid er forbi!

Det er kvalmende tungt,
men naar Hjærtet er ungt,
kan det dog nok faa Mod til en jublende Sang,
til en Leg over Vold
trods den rynkede Trold! —
den fortryllende Skov maa vel vaagne en Gang!

Skriger Ravn paa jer Vej,
det bekymre Jer ej!
ryster mangen Paryk, det er ej noget nyt!
se, vort Folk er i Nød,
det er Liv eller Død.
vi maa bane os Vej nu, thi Kaldet har lydt!

HVIS DU VIL!

DE drivende Skyer i Vest græd Blod,
for Solen sank,
og mistet nu havde den dybe Flod
sin Kaabe blank.
Kun et Par Svaler var end oven Senge,
Lystærner *) tændte Smaafakler i Enge,
det sukked vemodigt i Skoven.

Da svæved en Fugl over Floden, — tyst
var Vingespil,
da toned i Kvælden med sælsom Røst
Et: *Hvis Du vil?* **)
Atter og atter det klang over Bølge,
manende lød det med Genklang i Følge;
det sukked vemodigt i Skoven.

Mit Folk, hvor Du færdes i Vesterland,
o, mærk det Raab!
og hør kun deri over mørke Vand
en Længsels Haab.
Vel, hvis Du vil, kan Du Haabet beskæmme,
men, hvis Du vil, skal en Gang Du fornemme,
det sukker ej mere i Skoven.

Jeg véd det, at sporløst Du synke kan
i mørke Flod;

*) De saakaldte Ildfluer, som dog ikke er Fluer, men Biller.
**) Amerikanernes Whippoorwill.

men bære Dig mægter i Vesterland
din Snekke god.
Aand er ej bundet til Steder paa Jorden,
leve i Vesten kan Aanden fra Norden,
og bruse med Sang gennem Skoven.

Saa lyt nu til Røst under Stjærnehvælv!
Ja, *hvis Du vil,*
Du Kaldet kan følge, som Gud Dig selv
har kaaret til:
Lyset at sprede, som Fædrene priste,
Lyset, som Aand over Aander Dig viste;
da sukker ej mer det i Skoven.

Vaagn op, Du, som sover! er end det Nat,
vi samles maa,
og frydeligt varsler i Eng og Krat
de Fakler smaa:
Folket skal leve og lysende virke,
tømre i Natten paa Skole og Kirke,
da jubler det højt gennem Skoven.

BØN OG LOVSANG I DEN DANSKE BYGD.

O, hør os! vore Fædres Gud,
som fulgte os i Verden ud
med kærligt Faderøje,
bered os her paa denne Plet
et lille, yndigt Nasareth
for Væksten mod det høje!

Fra Samfund i vort Fædreland
vi spredte drog til fremmed Strand,
og tænkte paa det næste;
men Ven har lært at savne Ven,
nu vil vi samle os igen,
og samles om det bedste.

Saa lad Du den, som ene sad,
som ene sukked, ene bad,
og glemte Lovsangsrøsten,
erfare her, hvor det er sødt
med Ven i Jesu-Navnet mødt,
at smelte hen i Trøsten.

Ja, skab Du ved din Hellingaand
et Samfund her, med Ordets Baand
for Evigheden bundet,
og lær os ved dit Naadebord,

at kun i Samfund her paa Jord
er Livets Lykke fundet.

Og hav saa Tak! i fremmed Land
paa Moders Maal vi mødes kan
med Hjemmets Toner bløde,
og er det til dit Velbehag,
da lad det lyde som i Dag,
saa længe Tunger gløde.

SPREDES OG SAMLES.

BORT vi stævned fra Fædres Land,
og spredtes for alle Vinde,
danske Hjærter endnu dog kan
en Vej til hverandre finde,
sødt i Vest med Aand og Ord
klinger, som i Højenord,
Modersmaalets Toner.

Lad da Øjet kun dugges tit
ved Mindet om Danmarks Strande,
Hoved løfter vi kækt og frit
som Danske i Vesterlande,
Hjærtebaand af Aand og Ord
rækker hid fra Højenord
sødt i Modersmaalet.

Glædes vil vi ved dette Baand,
og samle os tæt i Klynge,
da besøger os Nordens Aand,
og frydes, naar højt vi synge:
Hjærtebaand af Aand og Ord
bringe kan os Rigdom stor,
størst i Modersmaalet.

Brustet ofte er dette Baand
til dem, der alene vandre,
derfor samles vi Haand i Haand,

og vogte det for hverandre,
over Søens Vove her
klinge skal fra fjærn og nær
Modermaalets Toner.

Vær da hilset, Du grønne Vang,
hvor Aanden fra Nord skal bygge,
Skolen vokse med Folkesang,
og trives i Kirkens Skygge,
sødt for store, sødt for smaa
klinge her, mens Tider gaa,
Modersmaalets Toner.

VED ST. HANS-BLUSSET.

Vi tænde Blus i Sommeraftenstunden,
nu Mark og Skov i Kroningsdragten staar,
saa tændtes Blus der før i Bøgelunden,
saa langt tilbage Folkets Saga gaar.
Vi elsker Dig, vort Folk! og medens Vinden vifter,
ved Flammen tegner sig din Aands Bedrifter.
Vi elsker Dig! Leve vort danske Folk!

Vi tænde Blus for Mindets Fugl, den gamle,
at over os den maa sin Vinge slaa,
og midt i Døgnets Travlhed Hjærter samle,
til Folkets Runer ret at grunde paa.
Vi elsker Dig, vort Folk! og end ved Aftentide
vi se forbi os dine Kæmper skride.
Vi elsker Dig! Leve vort danske Folk!

Vi tænde Blus for Haabets Fugl, den unge,
at den maa kalde os med frejdig Røst,
ja, kalde os med vore Fædres Tunge
til vaagen Idræt fjærnt fra Danmarks Kyst.
Vi elsker Dig, vort Folk! i Vesten som i Norden,
og fast vi tror, Du har et Kald paa Jorden.
Vi elsker Dig! Leve vort danske Folk!

Vi tænde Blus i Sommeraftenstunden,
og Flammen stiger op mod Stjærners Bro,
vi under den, med Hjærtet og med Munden

vil love højt, vort Folk at vorde tro.
Vi elsker Dig, vort Folk, dit Haab og dine Minder!
til Livets sidste Gnist i Natten svinder.
Vi elsker Dig, Leve vort danske Folk!

VAARENER KOMMET!

VAAREN er kommet, Kræfterne løses,
grønnes det skal paa Slette og Fjæld,
Isen er smeltet, flittig der øses
kvægende Drik af Mindernes Væld.
Vindene suse,
Bækkene bruse,
Fuglene synge,
Blomsterne gynge,
Aanden til Hjærtet baner sig Vej!
Glæd Dig, mit Folk, nu i Vesterlande,
nu er det Maj!
Hurra, Hurra!
Vaaren er kommet, Kræfterne løses,
grønnes det skal paa Slette og Fjæld,
Isen er smeltet, flittig der øses
kvægende Drik af Mindernes Væld.

Vaaren er kommet, Kakkelovnskrogen
er nu ej Sted at stænge sig ind,
flygted fra Engen helt end ej Taagen,
herlig dog lufter vaarfriske Vind.
Vindene suse,
Bækkene bruse,
Aanderne trænges,
Hjærterne længes;
Aanden fra Nord vi svigte vel ej!

Hør, hvor han kalder: Kom ud af Graven,
nu er det Maj!
Hurra, Hurra!
Vaaren er kommet, Kræfterne løses,
grønnes det skal paa Slette og Fjæld,
Isen er smeltet, flittig der øses
kvægende Drik af Mindernes Væld.

Vaaren er kommet, unge og gamle,
alle, som elske Fædrenes Spor,
nu eller aldrig maa vi os samle.
samle til Daad i Aanden fra Nord!
Vindene suse,
Bækkene bruse,
Aanderne stride,
Hjærterne lide;
fremad til Daad paa Fædrenes Vej!
Bøgen skal skygge i Vesterlande,
nu er det Maj!
Hurra, Hurra!
Vaaren er kommet, Kræfterne løses,
grønnes det skal paa Slette og Fjæld,
Isen er smeltet, flittig der øses
kvægende Drik af Mindernes Væld.

MØRKE VARSLER OG LYSE HAAB.

UNDERLIGT varsler kvalmende Røster,
vi vil dog tro paa de Fugle, der sang
højt om den Sol, som lyser i Øster,
spreder sin Glans over Fædrenes Vang!
Vi vil dog tro: Og her den skal lyse!
Maa end i Morgenkulden vi gyse,
Skolen vi bygge,
tror paa vor Lykke,
tror paa det Liv, som skal blomstre en Gang.
Vi skal mærke,
at den stærke,
at den fædrene Aand finder hid, hvor vi bor:
Byg din Rede
— vil vi bede —
da blandt os som er Sønner af Kæmper i Nord!,
Er vi end faa og smaa,
dog vore Længsler staa
til en Gerning paa Jord,
som kan sætte sig Spor,
saa det skønnes,
at det grønnes,
at mod Himlen omkring os Smaakvistene gror.
Lad os i Taagen ej
daane paa Helhjems Vej,
lad dit livsfriske Pust fri det ængstede Bryst,
saa det glimter,

saa vi skimter,
at vor Sol er i Færd med at dages i Øst!

Underligt varsler kvalmende Røster,
Død over Folket mumles der om,
vi, som i Haab om Livet os trøster,
vil dog ej glemme: Fra Norden vi kom!
Før vi paa Folkekværnen skal males,
højt skal der synges, højt skal der tales,
Side om Side
tro vil vi stride,
søge at undfly Udslettelsens Dom.
Har i Sinde
man at binde
for vor Mund, naar den taler, som Hjærtet det slaar,
skal man vide
da i Tide,
at vi aldrig vil nøjes med Trællenes Kaar;
skal vi til Sejer naa,
Frihed vi værge maa,
ellers vender sig fra os den fædrene Aand,
ingen Pave
vil vi have,
og vi lér kun af alle de skimlede Baand.
Kom da nu, Nordens Aand,
styrk Du vor Mund og Haand
og vor Skole for Lyset og Livet i Nød!
Lad det glimte,
saa vi skimte,
der er Fremtid for Folket trods Mørke og Død.

VORT EGET.

FOR Narreplads i Yankee-Lag
saa mangen Dansk sig sælger fro,
naar han har sét et Stjærneflag,
og lært et *Yes* og *No;*
men lad fare hver en Abekat,
som sit eget siger straks Godnat,
dog i Lyst, som i Nød
i vort Bryst, til vor Død,
skal vort Hjærte slaa for vort Folk!

Ja, er vi kun en lille Flok,
som her vort eget elske vil,
som ej i *Yes* og *No* har nok
ved Hjemmets Arneild,
vi vil række fro hverandre Haand,
vi vil glæde os ved Fædres Aand,
og i Lyst, som i Nød,
i vort Bryst, til vor Død,
skal vort Hjærte slaa for vort Folk!

EN YANKEE.

„MODER siger, jeg fødtes
et Sted, som de Danmark nævne,
men da jeg var femten Aar,
jeg monne herover stævne.
Jeg har glemt, hvad som Barn jeg saa',
Danske kan jeg nu knap forstaa,
Engelsk er min Tankes Strøm,
Engelsk er jo nu selv min Drøm!
Halo, halo!
Jeg er en Yankee, det kan I tro!"

„Kære, dét maa Du være,
naar her Du i nogle Dage
glemte alt fra femten Aar,
og kan ikke se tilbage!
Dansk, det er da Du kun af Navn:
Danske glemmer ej Fødestavn,
Modersmaalet har de kær,
Trofasthed giver Livet Værd.
Halo, halo!
Du er en Yankee, det *maa* jeg tro!"

TRØST I TRÆNGSEL.

DEN barske Vind over Prærien gaar,
og de kolde Hagl os i Ansigtet slaar.
O, var der bedre dog ej derhjemme?
var der saa meget, der Livet vil hæmme?

Aa, nej maaske! — bedst det er dog nok at
holde trofast ud, hvor os Herren har sat.
Lad Blæst og Hagl kun fremtvinge Taaren,
Herren bevarer nok Livet til Vaaren!

Den barske Vind skal kun styrke vort Haab,
og de kolde Hagl give Livet sin Daab,
saa det maa røre sig stærkt i Barmen,
til den udfoldes ved Kærlighedsvarmen.

Saa blæs kun Vind! Du skal ej faa os bort,
og, I kolde Hagl, slaa kun aldrig saa haardt!
Vi tjene ham, der for alt har Øje,
naadigt han smiler til os fra det høje.

SPURVEN I AMERIKA.

AA, hør Du Spurvelille, Du er en fremmed Gæst,
Du skulde blevet hjemme, det vilde tjent os bedst
— hvor Bøgen, den løves!
„Jeg skulde blevet hjemme! — de drog mig over her,
men da jeg vilde leve, saa blev jeg til Besvær,
dog fattig Fugl sig fryder ved Guds Naade!"

Ja, ser Du Spurvelille, Du lever alt for godt,
og Landets egne Fugle Du skulde made blct,
— hvor Lønnen, den løves!
„Jeg gør mit Arbejd trolig, jeg renser Mark og Vang,
og saa vil ej man unde lidt Føde mig en Gang!
dog fattig Fugl sig fryder ved Guds Naade".

Men ser Du Spurvelille, din Sang er intet værd,
Du skulde blevet hjemme, den var vel god nok dér,
— hvor Bøgen, den løves!
„Jeg kvidrer, som min Skaber det vilde, kan jeg tro,
naar hver en Sangfugl tier, da kvidrer end jeg tro,
og fattig Fugl sig fryder ved Guds Naade".

Men hør Du Spurvelille, for simpel er din Dragt,
og Vestens Fugle straaler i herlig Fjederpragt,
— hvor Lønnen, den løves!
„Ja, lad dem bare straale! mig selv jeg være maa,
og til min Kvidder passer nok bedst min Kaabe graa,
men fattig Fugl sig fryder ved Guds Naade".

Ja, kære Spurvelille, saa vil vi hjælpes ad,
Du minder mig om Landet, hvor jeg var ung og glad,
hvor Bøgen, den løves!
„Ja, lad saa hver en Yankee kun skule til os vredt,
vi vil dog sammen kvidre, om det er nok saa hedt,
thi fattig Fugl sig fryder ved Guds Naade!“

EN DANSK-AMERIKANERS SANG.
1900.

AMERIKA! Du er det Land paa Jorden,
hvor jeg blev født, og hvor min Vugge stod,
Dig elsker jeg fra Syden indtil Norden,
for Dig jeg gærne ofre Liv og Blod,
Du store, frie Land
med stole Fortidsminder,
med Fremtids Solglans over høje Tinder,
Dig elsker jeg! herligt er Du, mit Land!

Men Danmark! Du, om hvem de gamle talte,
og som i Øjet lokked Taaren frem,
dit Billed og i Sjælens Dyb sig malte,
Dig elsker jeg som mine Fædres Hjem.
Du lille, skønne Land,
som fostred Kæmper stærke,
til Manddomsgerning under Korsets Mærke,
Dig elsker jeg! Du er mit Fædreland.

Du danske Sprog! Du blev mit Hjærtes Stemme,
da blødt Du lød i Moders Bøn og Sang,
for intet andet Sprog jeg Dig kan glemme,
og dybest gaar hos mig din milde Klang.
Du Hjemmets kære Sprog,
som helligt jeg Dig værner,
Du bærer højt mig over Himlens Stjærner,
Dig elsker jeg! Du er mit første Sprog.

Men Engelsk, ogsaa Dig jeg kærligt favner,
indvævet i min Barndoms Leg og Lyst
ved Dig blev tændt saa mangt et Venskabs Bavner,
hvor Dansk afmægtigt var, Du gav mig Røst.
Du Landets Fællessprog,
som snart Alverden fatter,
som uundværligt Dig mit Hjærte skatter,
Dig elsker jeg! Du er mit andet Sprog.

Amerika er Landet fremfor alle;
men Danmark og mit Hjærte til sig drog,
I Traad kan Dansk og Engelsk herligt falde,
ja, enes kan de godt som *mine* Sprog.
Saa frem til mandig Id,
hvor Livet sætter Stævne!
At prøve der i Strømmens Brus hver Evne
det elsker jeg! fremad mens det er Tid!

DANEVANG, TEXAS.
1894.

OG Du, de fromme Fædres Gud,
som og er vor, den Dag i Dag,
velsign i Naade for os nu,
hvad selv vi tror er Folkets Sag,
og lad mod Syd, nær Havets Bred,
vort Folk fra Nord et Hjemsted finde,
hvor ædle Skud i Ly og Fred
maa sætte Frugt, mens Tider rinde!

GAA PAA!

1899.

HER sidder jeg i Skoven
ved Mississippis dunkle Flod,
det er saa mørkt foroven,
jeg er i Hu saa mod,
men se, et Egern smutter frem,
de lange Øren strutter frem
og Halen slaar og svajer,
saa det har Fynd og Klem.

Knap Øjet kan det følge,
fra Træ til Træ, fra Rod til Top,
hvor Nødderne sig dølge
det nok skal snuse op,
med mange Kruseduller, ja,
det gemmer dem i Huller, ja,
det véd, at Vinteren kommer,
og vil ej sulte da.

Men pludselig det standser
og sætter ned sig for mig her,
de store Øjne sandser,
et Menneske er nær.
Den lille Fyr som galen da
slaar Slag paa Slag med Halen, ja,
og hviner, saa det klinger:
„Gaa paa! kom si, kom sa!“

„Aa hør, Du lille Svinke,
om Du et Øjeblik har Tid",
— jeg prøved mildt at blinke,
og gøre Stemmen blid —
„Du slider og Du slæber jo,
at samle ind Du stræber jo,
hvor mange Nødder vil Du
vel samle ind monstro?"

Jeg saa' den lille hælde
sit Hoved, som den lytted spændt:
„Du Menneske! at tælle,
det har jeg aldrig kendt;
men grumme let er Sagen, ja,
jeg samler hele Dagen, ja,
mens det er mildt i Vejret,
nok faar jeg altid da".

Det var en Jomfrutale,
den lille slog med Tungen Smæk,
et Kniks med busket Hale,
og saa var Fyren væk;
men længe end jeg lured, ja,
og hørte, hvor den tured, ja,
til Solen sank det klingred:
„Gaa paa! kom si, kom sa!"

Hvor var jeg dum at drive
bekymret hen den lange Dag,
de tusind Tal at skrive,
og gøre Overslag.
Nej, bedre bruge Tiden, ja,
det milde Vejr, til Sliden, ja!
Frisk Mod! vi skal ej trænge:
„Gaa paa! kom si, kom sa!"

FORSAGTHEDENS TIDER.

1891.

DER kan komme Forsagthedens Tider, —
Himlen ser ud som Ørkenens Sand,
det synes som Livet var sat i Brand,
og ej et Pust over Floden glider.
Luften er kvalm, ja, kvælende tung,
Fuglen gisper og gaber,
— hvad hjælper det saa, om Sjælen er ung,
sit Mod, sit Mæle den taber.

Men Livet kræver sin dyre Ret
— skønt Døden med Gifttungen spiller —
til Luft at faa i et Aandedræt
fra friske, sprudlende Kilder.
Tilsidst en Higen fra Blomst og Blad,
fra Fuglens bævende Hjærte,
fra Menneskevrimlen paa Mark, i Stad,
med Frygtens jagende Smærte
slaar op i Bøn mod Himlens Hvælv,
i Bøn om Forløsning, om Luft til at aande:
lad Uvejret komme, vi ønsker det selv,
saa faar vi dog Bod for Vaande!

Og Himlens Sluser slaas op med Brag,
Haglene vælter ud,
de klumper sig sammen i tunge Lag,

de bryder og brækker,
de knuser og knækker
Sæden saa rank og Blomsten prud.

Døden spiller paa Fløjte,
den jubler og bugter sin slimede Svands:
Livet, den fjasende Tøjte
har danset sin sidste Dans!

Men se! nu kommer Oasen frem
i Himmelens Ørk.
Skysandet splittes, en blaalig Bræm
drager sig hen over Hvælvingen mørk.
Og der har vi Solen! — den glitrer og glimter,
som Døden var slet ikke til,
Haglene tø'r, og Livet fremskimter,
og Døden ender sit Spil.

Det er sandt — der gik meget til Grunde!
— Taarer i Øjet staa —
men højt juble Fugle i Lunde:
Luften er frisk og Himlen er blaa!
— det lyder fra tusinde Munde.
Sig Livsmodet hæver som aldrig før
over de Grave kolde:
Lad Livet segne, det aldrig dør,
tilsidst skal det Sejr beholde!

Der kan komme Forsagthedens Tider —
for nylig var der en saadan Tid,
jeg syntes, jeg turde ej mer slaa Lid
til Livets Sejr.
— Over Folkets Lejr
den kvalmende Luft henglider!

Hjærtet sig vaander,
og tungt det aander,

det higer, det kalder
paa Luft, paa Lys!

— Haglene falder,
og Dødens Gys
lammer Hjærternes Slag:
Livet har tabt sin Sag.

— Nej! atter det hæver sig frigjort mod Sky,
hvad Under! det er, som Verden var ny,
hvor kommer den Jubel fra?
Inderst inde fra Hjærtets Dyb,
det samled Kræfter, mens Dødens Kryb
tro'de dets Kraft var brudt.
Saa hæv Dig Sang over Grave kolde!
Forsagtheden svandt som den mørke Sky:
Livet skal Sejren beholde.

Ja, kom lad os fylkes med Fryd paany,
gamle og unge, store og smaa!
Som en mægtig Bølge skal Sangen gaa
sejrende frem, og Skyggerne graa
skal gyse og svinde i Vraa!

Vi samle vort Tog under Korsets Flag,
saa sadle vi op, mens det er Dag,
saa ride vi Sommer i By.

ØRKENØERNE.
1899.

JEG spejded ud over blanke Hav,
hvor døsige Maager laa,
i Kimingen var der som mørke Skyer;
men ellers var Himlen blaa.

En Sømand fulgte mit Øjes Flugt:
„Det skrider!“ — han tog en Skraa —
„til Ørkenøerne snart vi kommer!“
Det var de Skyer, jeg saa'.

Jeg glemmer aldrig den Aftenstund,
da vi gennem Sundet gled,
Lærken sang over høje Knolde,
mens Sol var ved at gaa ned.

Det var jo den gamle Lærkesang,
skønt fjærnt fra Danmarks Kyst,
den sang, som aldrig jeg kunde glemme,
som toner end i mit Bryst.

Damperen gennem Sundet gled,
op dukked Ø efter Ø,
Folk var endnu i Færd med at høste,
det dufted af nyslaget Hø.

Men hvorfor blev vel mit Øje vaadt
hin skønne Aftenstund?

Aa, der steg mange vemodige Tanker
op fra Sjælens Grund.

De Folk, der bygger paa Øer smaa,
af nordisk Rod oprandt,
en Gang de var under Danmarks Krone,
men England fik dem i Pant.

Snart lød i Kirken *kun* engelsk Sprog,
det gamle fik trange Kaar,
i Hjemmene dog endnu det leved
i henved tre hundred Aar.

Men saa tog den engelske Skole fat,
og aabned den engelske Bog,
da døde i Hjemmene med de gamle
tilsidst det gamle Sprog.

Endnu en Stund det leved paa Hav
og sang sin Svanesang,
naar Fiskerne pløjed de høje Bølger,
saa var det det Sprog, der klang.

Men nu har det ikke mere lydt
i henved hundred Aar,
man siger at paa det aller sidste
det lød kun i Fadervor.

Snart hylled sig ind i Taageslør
for Øjet den sidste Ø. —
O, er der ej andre Steder paa Jorden,
hvor nordisk Sprog skal dø?

BLANDEDE DIGTE.

TIL MIN SØSTER ASTA PAA HENDES AARSDAG.

1874.

BARNEHJÆRTET er Livets Skat,
det er Guds Have hernede,
deri har han Paradisroser sat.
Og alle hans Engle smaa om Roserne frede.

Mange vil træde Hjærtet ned
og røve dets Roser røde,
selv Vinterstormen hyler saa vred,
naar den under Frost og Sne ser Roserne gløde.

Solen skinner ej Dag og Nat,
tit skjuler en Sky dens Øje,
men derfor er Hjærtet dog ej forladt,
thi gemme det kan en Straale lys fra det høje.

Har Du lukket dit Hjærte til,
og har Du Solen derinde,
saa lad det ude gaa som det vil,
Du véd at din Fred vil ej med Vaaren forsvinde.

Visne ej skal det Rosenflor,
som alle Guds Engle frede,
og hvor Du end færdes maa paa Jord
sin Evighedsduft det over Livet vil sprede.

ET ORD TIL BJØRNSTJERNE BJØRNSON*).

1875.

JEG kender Grænsen for min Sang,
den følger Hjærtets Veje,
og derfor *andre* maa en Gang
din Spindelvæv nedfeje;
men ét fra mig Du høre skal,
selv om min Tales Tonefald
maa skurre i dit Øre.

Jeg kendte godt den Dværgeflok,
der rundt om Kæmpen sværmed,
og Loke selv, der snedig nok
med bløde Ord sig nærmed,
der løj for ham og løj for dem,
der vented fra den gamles Hjem
et lille Ord at høre.

Men Kæmpens *Liv*, fra først til sidst
mod Lokes Løgne taler,
saa her kun lidt forslaar den List,
hvormed han alt udmaler;

*) „Det er ikke vakkert. hverken mod ham eller Faderens „nærmeste Venner, (og de første af disse to Ord understreget), at overse de Vidnesbyrd om Samstemmighed mellem Grundtvig og det enede Venstre, som saa ofte af hine nærmeste Venner blev baaret ud fra Grundtvigs Studerestue".
(Bjørnstjerne Bjørnson i „Dansk Folketidende", Nr. 4.)

maaske for Folk og Fædreland
i Kæmpens *Gerning* spilde kan,
men *ham* vil Saga værne.

Fortæl Du kun, at han var med,
sit eget Værk at øde.
og at med Døgnets Flok afsted
han drog til Vennemøde,
Ja, at selv *dem* han favned, som
kun spotted Hjærtets Helligdom
og Aandens Kongekilde.

Fortæl Du kun, at han til sidst
for *Tallet* sank i Støvet,
saa efter Strømmen her og hist
han retted Levnedsløbet,
og efter Mængdens Priskurant
slog af paa stort og godt og sandt,
for Overtal at vinde.

Fortæl Du kun, at Korsets Tegn
var ham et Søndagsstykke,
og at man godt i Støvets Egn
til Hverdagsbrug kan bygge
med Korsets Fjender uden Tal
paa Babels Taarn, der tjene skal
til selv sig at ophøje.

Fortæl Du kun alt, hvad Du vil,
hans Navn Du ej skal plette;
men husk, at Saga lytter til
og vil *din* Gravskrift sætte;
hvis Danmark, blodigrød af Saar,
i Kamp paa Døgnets Val forgaar,
da vogt Dig *selv* for Dommen.

TIL GRUNDTVIGS VENNER.
RIMBREV. 1875.

AFSTED de korte Øjeblikke fare,
og der er stadig Travlhed rundt omkring,
mod Livets Tomhed vil man sig forsvare
med tomme Glæder over ingen Ting.

Skønt nødig *jeg* den store Hob vil more,
som jager efter hvert enfoldigt Ord,
en indre Trang mig søger frem at spore,
og derfor skyr jeg ej dens Latterkor.

Jeg mangler Nattergalens bløde Stemme,
jeg kan ej trylle Hjærterne med Sang;
jeg skuer ej den lyse Dag her hjemme,
om end jeg tror, den kommer nok en Gang.

Jeg ser kun Skyerne paa Himlens Bue,
men ej *bag* dem mit svage Øje naar,
og derfor tier jeg om Solens Lue
og Nordens mageløse Gyldenaar.

Lad andre synge om de store Minder
og skabe Syner om en Fremtidsglans,
i *deres* Rækker ej min Plads jeg finder
og bejler ej til Mængdens Lavbærkrans.

Naar Stormen nærmer sig paa rappe Vinger,
da skriger højt en lille Terne graa,

Skraal-Terne kaldes den —, ej smukt det klinger,
men Kælenavn ej den Slags Fugle faa.

Kald mig kun det, ja kald mig, hvad I lyster!
men lad mit Skrig ej fare Jer forbi!
og drøm ej blot om Dans paa Aandens Kyster
til Folkehjærtets muntre Melodi!

O, syng ej længe: „Vi har ingen Pligter,
kvivit, kvivit, vi føler os saa fri;
i Jordens Dale ej vort Kald vi svigter,
thi Sangen Bane er *vor* Himmelsti".

Lad Skriget kalde Jer fra Drømmens Lande,
hvis der I søgte Livets bedste Skat!
den vindes kun i Kampen for det sande,
og tabes let i skønne Drømmes Nat. — —

Saa mange vort Aarhundreds Gry fremstilled,
og maled det med Morgenrødens Kridt;
jeg vil ej dvæle ved det lyse Billed,
forfængelig man tog det alt for tit.

Man slog det fast, det *var* en Morgenrøde,
og snart man holdt det for en afgjort Sag,
at Solen *maatte* ogsaa give Møde
og skabe Nordens lange Sommerdag.

Jeg tror det og, det *var* en Morgenrøde,
da Øhlenschlæger Brages Harpe fandt;
men skal en Gang vi skue Solen gløde,
vi maa ej *tabe* os i, hvad der svandt.

Naturen følger sine store Love,
om Dagen spaar det klare Morgenskær,
og synker Solen i den blanke Vove,
vi véd for vist, den vil ej blive *der*.

Men skal der for vort *Folk* en Dag oprinde,
det er ej nok, at vi har set den *gry*,

shi *selv* maa Folket Lys og Klarhed vinde,
og kalde Solen frem bag mørke Sky.

Hvis ej det ser, at Hvilens Tid er omme,
naar Hanen galer: „Dagen gryr i Øst“,
men mumler: „Det er godt, lad Dagen komme!
til at staa op endnu jeg ej har Lyst.

„Det er saa koldt, og det er bedst Du tier,
nu véd jeg jo, at Natten er forbi;
jeg vil indlulle mig i Drømmerier,
om Dagen, som jeg snart skal straale i“.

Da aldrig Dagen komme vil til Skue,
at *skabe* den ej Hanerne formaar,
men Mørket skjuler atter Himlens Bue,
og som et Nordlys Dagens Gry forgaar. — — —

Jeg dvæle vil ved én af Aandens Helte,
der rejste sig, da Morgenhanen gol,
og som ej spændte blot sit Sværd ved Bælte,
men kæmped tro, som Folkets Aand befol. —

Det er til dem, der fulgte *ham* i Striden,
at Skriget lyder gennem Tidens Nat;
se ej paa Fuglen, den er svag og liden,
men hør dens Skrig, om end det lyder mat! —

Man tro'de kun, han vilde Ufred volde,
man ej forstod, hvi Kæmpen var saa varm,
og derfor man ham klemte mellem Skjolde,
men lammede dog ej hans stærke Arm.

Det sælsomt var at se ham, graa af Ælde,
men ung endnu, i Aandens Rustning staa,
som trofast Vidne om Gudsordets Vælde,
og om det Lys, som *han* i Mørket saa'.

Før vort Aarhundreds Morgen stod hans Vugge,
blandt lyse Bøge i den grønne Vang,

han hørte tidlig Nattergalen klukke,
men lytted helst til Kirkeklokkens Klang.

Han voksed op, da Verdens Bølger bruste,
og *Mængdens* Hav opslugte stort og smaat,
da vilde Aander gennem Luften suste
og vakte Gnisten, hvor den ulmed blot.

Han hørte ofte Kampens Lure tone,
men kæmped ej om Døgnets Sejerskrans,
han kæmped for at vinde Livets Krone,
og fandt vor Frelser selv i al sin Glans.

Da slog han Davidsharpens gyldne Strænge,
og sang sin store Juleglæde ud;
for Hverdagsøren toned Salmen længe,
før sig en Flok iklædte Søndagsskrud.

Men *da* genlød den og paa Mark og Hede,
ja, steg mod Skyerne til Herrens Pris,
og lærte fattig Fugl i snævre Rede
at høre Toner selv fra Paradis. —

I Nordens Oltid havde Kæmpen vanket,
og store Syner Skjaldens Øje saa',
hans Stemme bæved, og hans Hjærte banked,
men Livets Kamp han kunde ej forstaa.

Først da Guds Fred han vandt ved Herrens Naade,
og fik sin Lampe tændt ved Himlens Ild,
opløste sig for ham den store Gaade,
saa Vej han fandt i Verdens Ørken vild.

Han saa', at hvor man Folkelivet savned,
og lytted ej til Folkeaandens Røst,
der kun som Skygger bar man Kristennavnet
og gik til Graven, for at finde Trøst.

Men hvor man ej for Herren dybt sig bøjed,
og hvor hans Kirke tom og øde stod,

der fo'r kun Folket vild og fæsted Øjet
paa Blændværk, der sin Tomhed efterlod. —

Saa løfted Kæmpen frejdig Danebroge
og søgte Skatten, gemt i Fædres Høj,
men naar han trykket blev af Døgnets Taage,
med Barnetro hans Sjæl mod Himlen fløj.

Der lærte den at synge i det lave,
om, hvad den over Stjærnehimlen saa';
og vandred Kæmpen end imellem Grave,
han havde lært: selv døde kan opstaa.

Det var hans Tro, at Nordens Folkestammer
primsignede i Kampen skulde gaa,
og naa en Gang ved Aandens Nordlysflammer
et Maal saa stort og herligt, som kun faa. —

Med Smærte saa' han, at den store Skare
i Døgnets Glæder glemte Livets Krav;
han raabte højt, at Danmark var i Fare,
men Latter kun hos Mængden Genlyd gav.

Da Frihedsraabet rejste sig her hjemme,
med Tanken om at dele Kongens Magt,
han blanded ej deri sin dybe Stemme,
men gik som før *mod* Strømmen uforsagt.

Han havde *set*, at Frihed kunde dræbe
det Folk, der ej sit høje Kald forstod,
det Folk, der glemte rent mod Sky at stræbe
og ofred kun for Støvet Liv og Blod.

Men Kongen selv sin Eneret lod fare
og delte Magten med en lille Flok,
som skulde vælges af den store Skare,
der mangled hver forstandig Maalestok.

Nu gjaldt det om at lære Folkestrømmen,
at sætte Sluser for sig selv med Flid,

at ej den skulde frækt i Frihedsdrømmen
bortskylle Borgen, bygt ved Fædres Id.

Da traadte Kæmpen frem i første Række,
og Folkeskoler ved hans Ord fik Liv;
de skulde søge Folkets Trang at vække
til mandig Gerning, ej til Tidsfordriv.

De skulde frede Kærlighed til Livet,
med Kærlighed til Sprog og Fædreland,
og paa det Kald, som Gud hvert Folk har givet,
de skulde give Folket selv Forstand.

Men hævde skulde de, at Sang og Tale,
der trindt omkring til Folkets Ungdom lød,
vel kunde *vække* Folket af sin Dvale,
men aldrig *frelse* det fra Folkedød.

Vi maa ej føre Livet som i Drømme,
og synge os fra hver en Kæmpestrid;
kun den, der Livets bitre Kalk vil tømme,
skal smage Glædens Vin til evig Tid. —

Nu hviler Kæmpen efter Kampens Møje,
hans Navn af Døgnets Skare bruges frit;
men det forvilder dog ej Sagas Øje,
hun ser paa *Maalet* for hans Kæmpeskridt.

Hun Kæmpens Liv for Efterslægten maler,
og lægger paa hans Grav en Palmegren,
hun rister Runen, der om Kampen taler
til den, der søger Kæmpens Bavtasten.

For mange er hans Liv en dunkel Gaade,
og af hans Venner faa ham kun forstod,
den store Flok har ej i mindste Maade
tilegnet sig den Arv, han efterlod.

Nej, frem den farer over Mark og Hede,
og træder ned hver Spire paa sin Vej;

om Hjemmet selv den tænker ej at frede,
det har den glemt i Fartens Hurlumhej.

Den grumme Tiger, der kun længes efter
at suge Danmarks Hjærteblod en Gang,
den ser man vel, men sparer Folkets Kræfter
og hylder Ugleskrig som Skjaldesang. —

Men I, der vakte Flokken af sin Dvale,
hvad har I lært den, før den fo'r afsted?
Hvad godt har I vel gjort med Sang og Tale,
naar ej den fik en bedre Lærdom med!

Det nytter ej, vi Synderne fortier:
vor Bondestand I dyrked som en Gud,
skønt Aanden sjælden blandt *dens* Arbejdsbier
har kaaret én til Kubens Dronning ud.

Den gamle Dannelse I rask fordømte,
den sorte Skole eders Kæphest var;
men ak, I red paa den, saa I forsømte
at fylde Kundskab i det tomme Kar.

En ægte Dannelse paa Folkesproget
I vilde sætte i den gamles Sted;
men tit I snakked om den ny saa taaget,
at Mængden tro'de, den var *født* dermed.

Kun Digtning I som Aandens Værk betragted,
hver anden Kunst var Jer en Luksus blot,
og skønt I Øhlenschlæger ej foragted,
I lod dog haant om Melpomenes Slot.

Vel Videnskaben kunde Jer fornøje,
men var for Jer dog Legetøj paa Jord,
og aldrig stod det klart for eders Øje,
at den er Folkelivets Blomsterflor.

Naar Folkets Levnedsløb en Gang faar Ende,
er Eftermælet: Kunst og Videnskab,

Som fjærne Slægter give skal til Kende,
at ej dets Kræfter sank i Døgnets Gab. —

I gaar omkring i lyse Folkedrømme,
maaske har derved eders Tid I tabt; —
jeg eders Gerning vover ej at dømme
af vilde Frugter, som den alt har skabt.

Men naar en Bonde uden Kundskabspletter,
for Dannelse i hver en Retning fri,
med Selvtilfredshed sig paa Tinge sætter,
da maa I sige: „Vi har Skyld deri".

Naar „Fyllas" faste Stok, og mange andre,
i Prosa kvæler Kæmpens Poesi
og trøstig frem med tomme Fraser vandre,
da maa I sige: „Vi har Skyld deri".

Naar den, der søger med et vaagent Øje
om Smykker kun til Folkets Kroningsdragt,
og bringer Guldet for en Dag med Møje,
af Mængden bliver lønnet med Foragt;

Ja, naar Vandalerne med Træskohæle,
der for Kulturen ej har Sympati.
vil søge Kunst og Videnskab at kvæle,
da maa I sige: „Vi har Skyld deri".

Jeg véd det, I har *villet* Folkets bedste,
men mindre er jert Ansvar derfor ej,
og lige tungt det er, sit Blik at fæste
paa eders krogede Oplysningsvej. —

Kun Kristendommen kunde Haabet nære
om Folkelivets sunde Vækst i Nord;
vi véd, at *den* formaar et Folk at lære
at vandre fremad i det rette Spor.

Men ak, hvor er nu Korsets Mærke henne?
mon ej man ofrer uden Sky til Ba'l,
og gaar, som Flertalsmajestætens Svende,
i Kamp om Gøglespil paa Døgnets Val?

Jo, eders Flok for Mængden sank i Støvet,
og jubled: „Overtal er Overmagt";
en Kristen maa vel se derpaa bedrøvet,
en ædel Hedning vise sin Foragt.

Hvor vandt sit Adelsbrev den store Mængde,
undtagen i de ædles Hjærteblod? —
Hvor saa' man vel, i hele Tidens Længde,
at *Hoben* fast paa Sandheds Side stod?

Var det ej den, der Frelseren korsfæsted,
der smykked Kongen med en Tornekrans,
og havde, da Jerusalem han gæsted,
dog dybt sig bøjet for Messias Glans?

Er Hellig-Olavs Blod et Hædersminde,
der sletter Mængdens andre Synder ud?
Vil ej man som en Plet hos Saga finde
den vilde Skares Mord paa Hellig-Knud? —

O, Hjærtet bløder ved at se de mange,
der vaktes til at fylke Aandens Hær,
for Øjeblikkets Overmagt at fange,
afsværge Tro paa *Aandens* Kæmpesværd.

O, hvem kan fatte, det er dog de samme,
der stadig lyttede til Kæmpens Ord,
og hørte Dommen, der dem selv maa ramme,
da nu med Strømmen rask af Sted de fo'r!

Han raabte: „I vil aldrig naa til Maalet,
om I slaar Følge med den vantro Flok;

kun hvis mod den I frejdig løfter Staalet,
med Hjælp fra Himlens Gud, I naar det nok".

Hvor man sig selv med Krybets Yngel blander,
og hvor man gaar med Verden paa Akkord,
der følger ej man Korsets store Banner,
og Herren vender sig fra Folket bort. —

Men I, der høre vil til Korsets Skare,
og gaa for Sandheds Skyld i Herrefærd,
o, søg ej, hvad I sér, at bortforklare,
og lad ej Venskab døve eders Sværd!

Jeg *tro'r*, at I har store Kræfter inde,
saa brug dem dog, mens der er Tid dertil!
Da vil ej Mørkets Magter Sejer vinde,
med Herrens Hjælp de taber deres Spil. —

Se ej paa Fuglen, som I hører skrige,
men lad ej Skriget fare Jer forbi!
Thi lyder det kun mat i Aandens Rige,
I véd dog, der er meget *sandt* deri. —

I kan ej rolig lade Tiden svinde,
om Dagen over Folket lyse skal,
og det maa altid falde tungt paa Sinde:
„*Guds eget Folk ej fulgte Herrens Kald*".

PASTOR P. RØRDAM.

1877.

VAAREN er kommet, den liflige Maj
kalder paa Livet i Skoven,
Bøgen har sovet, den hørte det ej,
nu er der Travlhed foroven;
snart har den kastet sin Kyse,
Bladene længes i Solen ud,
snart staar den grøn i sit unge Skrud,
favnet af Drømmene lyse.

Droslen har sunget: „Nu kommer vor Drot,
kommer med Svaler i Følge,
bygger i Skoven sit herlige Slot,
sejler med Svanen paa Bølge!
Alle smaa Fugle, som kvæde:
hilser hans Komme med liflig Røst!
Jublende Toner fra Fuglens Bryst,
fylder hans Hjærte med Glæde".

Vaaren er kommet, dog dvæler den ej,
Somren forspilder dens Sejre,
Løvet, der kaldtes til Live i Maj,
Efteraarsstorme henvejre!
Alt udi Knoppernes Gemme
lurende skjule sig Sorg og Død,
folde sig ud med hver Rose rød,
bringe snart Vaaren i Glemme.

Vaaren dog kommer for evig en Gang,
kalder paa Livet i Graven;
da for vort Blik under Fuglenes Sang
aabner sig Paradishaven!
Her selv i Tiderne tunge
maa vi ej glemme vor Fremtids Dag,
Vintren for evig har tabt sin Sag,
frit tør om Vaaren vi sjunge.

Højt Du forkyndte: „Nu kommer vor Drot,
kommer med Engle i Følge!
Hist over Stjærnerne knejser hans Slot,
spejlet i Evigheds Bølge!
Alle smaa Børn skal nu kvæde,
hilse hans Komme med liflig Røst;
jublende Toner fra Barnets Bryst
Fylder hans Hjærte med Glæde“.

Varslet Du har om den evige Vaar,
mange fik Mod til at synge,
derfor som faa nu velsignet Du staar,
graanet i Vennernes Klynge,
og naar som Droslen i Høsten
bort Du skal flyve fra hjemlig Strand,
hisset hos Kongen i Vaarens Land,
finder Du Hvilen og Trøsten.

CARL PLOUG.

1880.

DER flyver en Blæst over Land, over Sø,
den kommer fra Sydens kvalme Strande,
og mange Smaablomster maa visne og dø,
og mange Fugle tie trindt om Lande.

Han staar som en Eg i det bævende Krat,
og modig mod Blæsten har han kæmpet,
den hyled saa vildt gennem Midvintrens Nat,
men endnu den dog ej hans Røst fik dæmpet.

Saa hil ham, den gamle, og Gud giv ham Kraft
til Kampen, som blev hans Manddoms-Ørke;
vi ogsaa vil kæmpe — Fædrejordens Saft
vel fylde kan de unge Skud med Styrke.

Lad Stormene hyle, de er i Guds Haand,
snart høre maaske vi Fugle sjunge;
og han, som har kæmpet i Fædrenes Aand,
skal aldrig dø, men leve hos de unge.

GEORG ROSENMÜLLER.

1880.

KIRKEKLOKKE! Du kan Hjærter samle,
thi din Klang er Kærlighedens Røst;
intet binder unge saa til gamle,
som en fælles Trang til Herrens Trøst.

Sødt at vandre sammen, naar Du kalder,
taler højt til os om Herrens Fred;
sødt at samles i fredlyste Haller,
hvor Guds Naade daler til os ned.

Kirkeklokke! Du, som klang saa længe
mat og svagt, som i den dybe Sø,
nu vi se Dig højt i Taarnet hænge,
mægtig lyder Klangen under Ø.

Du til Danmark knyttet har den kære,
som vi fejre i vort Vennelag;
thi han fandt, at der var godt at være
under Vartovkirkens Hyttetag.

Naar til sig saa fast han os har bundet,
er det og fordi saa mangen Gang,
i hans Hjærtes Stemme vi har fundet
ej saa lidt af Kirkeklokkens Klang.

Kirkeklokke! Du kan Hjærter samle,
thi din Klang er Kærlighedens Røst;
ton i Aftensvalen til den gamle,
da faar Øjet Glans og Sjælen Trøst.

N. F. LARSEN.

1881.

VANDRE maa de fromme gamle,
— ak, vort Hus er snart saa øde, —
men vor Frelser vil dem samle
til et herligt Vennemøde,
deres Hjærters Barnetro
over Dybet slaar en Bro
did, hvor de skal vente fro
Paaskemorgenrøde.

Dog med Savn Guds Kirkeskare
skue maa dit tomme Sæde,
dine Øjne milde, klare,
talte om den store Glæde,
Troen lyste af dit Blik,
var dit Hjærtes Læskedrik,
og med den Du opad gik
til Guds Helgenkæde.

Aabent stod dit Hus og Hjærte
for de mange kristne Venner,
tit Du dulmed Nød og Smærte,
gav saa rund med begge Hænder,
thi din Tro var ikke gold,
nej, den bar saa mange Fold,
derfor, nu din Haand er kold,
manges Taare brænder.

Ikke drog Du Hverdagskofte
over Korsets røde Klæde,
nej, Du sukked, naar Du ofte
saa' de Kristne saa fremtræde,
og Du tied ej dertil,
men din Tale var saa mild,
thi den laante kun sin Ild
fra den store Glæde.

I et sødt, velsignet Minde
Menigheden Dig skal bære,
Helgenglansen sér vi skinne
paa dit Liv til Herrens Ære;
nu dit Hjærtes Barnetro
sikkert slog for Dig en Bro,
saa Du hisset jubler fro:
Her er godt at være!

HILSEN TIL SVERIG.

1882.

JEG elsker gamle Danmark, min Moder gæv og prud,
og hendes Ager vil jeg gærne pløje;
men, Sverig! Dig jeg elsker, som Ungersvend sin Brud,
Du i det fjærne staar mig klart for Øje:
jeg elsker dit Sprog med den underlige Klang,
jeg elsker dine Minder, din vemodsfulde Sang,
der sælsomt med Naturen smelter sammen.

I Danmark vil jeg leve og øve Manddomsdaad,
om Lykken mig saa skøn en Lod forunder;
men altid over Sundet vil fare Hjærtets Baad
til Dig, jeg drømmer om, saa tidt jeg blunder;
paa Sletten tumler Vinden, den kolde Nutidsvind,
o, maatte den ej trænge blandt Bjærgene sig ind,
hvor endnu Poesiens Lilje dufter!

Jeg sender Dig en Hilsen fra fjærne Land bag Hav,
o, Sverig, se kun mildt paa disse Blade!
de kommer fra en Elsker, som Dig sit Hjærte gav
i Vaar, mens alle Drosler jubled glade;
han trofast vil Dig elske indtil den sene Høst,
saa længe Sjælen drømmer, og Hjærtet slaar i Bryst,
til Vintrens Ravn Dødsrunerne ham bringer.

TIL DANSKE KRISTNE.
RIMBREV 1882.

OVER Sø og salten Vove
bort mig Sjælens Uro drev,
i Wisconsins mørke Skove
skriver jeg til Jer mit Brev;
sig dog ej, at jeg er fremmed!
dansk jeg er fra Top til Taa,
og mit Hjærte er i Hjemmet,
hvor min Fod end færdes maa.

Vi kan tale med hverandre,
thi vi har den samme Tro,
det er Hjærtets Trang at vandre
over Daabens Himmelbro
og paa Ordets Vinger bæres
til den store Faderfavn,
hvor for evig os beskæres
Fred og Fryd i Jesu Navn.

Hvor jeg hviler nu min Vinge,
er Naturen skøn og stor,
men ej Kirkeklokker klinge,
Spot kun møder Herrens Ord. —
O, I har det godt der hjemme
under Folkekirkens Tag,
aldrig skulde I forglemme
Hjærtets Tak hver Herrens Dag.

Frihed! — Raabet, som med Vælde
drev saa mange Bølger frem,
som berused Syndens Trælle,
saa de ofred Hus og Hjem,
nu fra Herrens Folk det lyder
trindt omkring i Danevang; —
hvad mon Raabet vel betyder?
Er Guds Menighed i Trang?

Jeg har lyttet, jeg maa tale,
og i Ydmyghed jeg vil;
Venner i de dybe Dale,
lægger ogsaa Øre til!
I har hørt maaske det samme,
men saa hør det nok en Gang,
før i Tvedragts mørke Flamme
Kirken staar i Danevang!

Amerika! det Navn jeg véd
saa sødt i manges Øren klinger,
de drømmer om en Herlighed,
som aldrig Verdens Frihed bringer;
men snart den Lærdom her de faar:
en Drøm var deres Rosengaard.

Vel Kristi Kirke skulde her
i Frihed herlig Spiret højne;
og dog som Undergangen nær
den staar for alle Kristnes Øjne;
Guds Fjende vundet har med List
som ingensteds i Verden vist.

Jeg regner ej, at her vi ser
saa mangt et Helved for vort Øje,
hvor kun ad Kristendom man ler,
hvor ingen Knæ for Herren bøje,
hvor Dans og Svir er Kirkegang,
og Verdens Lyst kun Hjærtets Trang.

Men selv hvor der er Kirker nok,
er Kristi Kirke svær at finde:
de Kristne af den lille Flok
som spredte er for alle Vinde;
Guds Fjende, skjult i Friheds Pjalt,
har sat sin Tvedragt overalt.

Hver Sværmer har sit frie Spil,
og ingen Støtte faar de svage;
mens Overtroen vokser til,
gaar Troen Dag for Dag tilbage;
thi Herrens Ord er sat i Krog,
man ynder mest sit eget Sprog.

Den danske Menighed, som vil
de gode gamle Stier følge,
ja, Gud ske Lov, den vokser til,
men trues haardt af Tvedragts Bølge,
og kun med Suk den tænke kan
paa Kirken i vort Fædreland.

Saa gaar det her, hvor Frihed bor,
hvor intet Baand kan Livet hindre:
kun Klinten rigtig staar i Flor,
og Hveden bliver daglig mindre;
det viser sig i Friheds Land,
at Frihed Liv ej vække kan.

Nej, Livet vækkes kun af Aand,
som har den Gnist, der Hjærtet tænder,
det vokser, om Alverdens Baand
det end i snæver Trøje spænder,
og har det *Kraft*, det altid vil
den *Frihed* faa, det trænger til.

Men har det ingen Kraft og Liv,
ej Frihed bringer den til Veje;
det gavner ej det visne Siv,

at det faar Frihed til at svaje,
og Raab paa Frihed ofte kun
er Varsel om den sidste Stund.

Hvad Fremtid dølger, véd vi ej,
maaske en Gang vil Kristi Kirke
sig pryde her med friske Maj
og vinde Kraft til stort at virke;
men ej har Frihed gjort den stærk,
det er da alt kun Aandens Værk.

O, danske Kristne, se Jer om!
syng højt i Sky om Herrens store Naade!
med Aand og Liv han til os kom,
det er en liflig Gaade;
som Livet voksed, Lænker faldt,
og sent men sødt sig føjed alt
for os paa bedste Maade.

Nu svandt de tykke Skyer graa
af Mandevid, som vilde os forblinde,
nu Lys i Herrens Lys vi saa'
ved Daab og Nadver skinne,
og Sukket: Herre, hvor er Du?
blev Fryderaab: vi ser Dig nu
lyslevende her inde!

Og Toner brød med Vælde frem,
de steg mod Sky til Jesu Kristi Ære,
ej Raab paa „Frihed" lød i dem,
men: her er godt at være!
Hav Tak, hav Tak, vor Frelser kær!
se, Spurv og Svale mødes her,
for Lovsang frem at bære!

O, lad os mindes mangen Gang,
naar Hjærtet sukker under snævre Bue:

Her tændtes Lys, *her* fødtes Sang
paa Folkekirkens Tue;
og lyder Herrens Ord kun frit,
vi tør ej gaa her fra et Skridt,
thi han kan Kirken bruge.

Vi tør ej heller rense ud:
vi véd, at Herren selv er Hjærtets Dommer,
han ser kun, om i Højtidsskrud
vi til hans Bryllup kommer;
og Svalen ved hans Kirke maa
ej ilde se til Spurven graa,
som og har Trang til Sommer.

I Ydmyghed vi vente maa,
ej knurre, om vi sættes skal paa Prøve,
da vil vi nok den Frihed faa,
som Livet kan behøve;
om vi vil gaa vor egen Vej,
og alle Kristne følge ej,
vil Aanden vi bedrøve.

Vor Kirke er ej Herrens Værk,
og ingen Kirke kan paa Jord det være;
men Aanden selv har gjort den stærk
til Tiders Tryk at bære;
og vil vi rive Kirken ned,
vi mindes skal i Ydmyghed:
den stod til Herrens Ære.

I Folkekirkens Ly vi kan
til Folket tale, det var Danmarks Lykke;
det gavner ej vort Fædreland,
om eget Hus vi bygge;
lad falde, hvad ej mer kan staa!
men rive ned vi aldrig maa
kun efter eget Tykke.

Og er der *Kraft* i denne Stund
hos os til Liv for alle Verdens Vinde?
vil *Frihed* ej i Fjendens Mund
saa mangen Sjæl forblinde,
saa egne tomme Hjærnespind
i Herrens Kirke lister ind,
hvor nu hans Straaler skinne?

O, hvorfor fremad storme vildt
mod vore Fædres Kirke i det lave?
kan ej vi sammen tale mildt
i Danmarks Kirkehave?
naar Kristne kævles, Fjenden ler,
og Tvedragts Orm med Glæde ser
paa sine aabne Grave.

I Jesu Navn læg Sværdet ned!
lad os til Herrens Pris vor Tunge røre!
hvad Gud os gav i Kærlighed,
det klinger for vort Øre!
o, lad os takke med vor Mund!
saa faar vi *nok* i Herrens Stund
til Livet frit at føre.

Hvad har vel vakt det stærke Raab
paa Frihed, som saa mange higer efter?
ak, i dens Bad — er eders Haab —
faar Livet Kæmpekræfter;
men, var af Frihed Verden fuld,
aftvættet blev ej Syndens Muld,
som ved vort Hjærte hæfter.

Og Synden har den hele Skyld,
om det er sandt, at Livets Kræfter svinde,
vi nødig se vor Edderbyld;
men, gaa vi frem i Blinde,
vi aldrig Tidens Kaar forstaa
og til den rette Kilde gaa,
for Kræfter ny at vinde.

O, gamle Kæmpeskare from!
snart er af Dig kun Rester faa tilbage;
hvor mange unge Kæmper kom,
som kan din Arv modtage?
af vilde Fugle ser jeg nok;
men aldrig kan den lette Flok
i Kamp med Korset drage.

Ak, Lyset skinner jo saa klart
alt under vore Fædres Kirkebue;
men dog er *nu* det aabenbart,
at Verdens Bølger true;
det er, som Ungdomskraften selv
sig kasted ud i Vantros Elv,
saa Kristne vel maa grue.

Men Frihed er ej Livets Trang,
naar det ser ud som Kraftens Væld var lukket;
thi ej paa Jord til Kæmpegang
af Frihed Kraft er drukket;
nej, lad os da med Ymyghed
for Gud i Støvet knæle ned,
før han har Lyset slukket!

Og lad os sige: Fader kær!
dit Folk har syndet, ak, vi grandt det mærke,
vi kæmped tit i Verdens Hær
og glemte Korsets Mærke;
men skrev vort Navn Du i din Haand,
tag ej fra os din Helligaand,
men væk os Kæmper stærke!

Du har besøgt dit Folk i Nord
og i vor Kirke tændt din Himmelkærte,
Du saa', at Folkets Fryd var stor;
men lutre nu vort Hjærte!
ja, helliggør os, Fader god!
saa vokser Kraft, saa vaagner Mod
til Korset *ret* at bære.

Ej mere Frihed udadtil
vi raabe paa, naar saa i Støv vi knæle,
da er vort Suk, at Herren vil
frigøre vore Sjæle,
saa falde maa til Jord den Synd,
der klæber ved dem end som Dynd
og vil Livsspiren kvæle.

Da blusser op i Jesu Navn
vor Kærlighed, som nu saa dunkelt brænder,
hver Kristen aabner vi vor Favn,
som med os Tro bekender;
har end vi samme Klarhed ej,
til samme Himmel gaar vor Vej:
o, kom, saa er vi Venner!

Kom, Herrens Kæmper, flok Jer tæt!
lad Tvedragt ej vor lille Fylking splitte!
om Armen ofte synker træt,
er *han* dog i vor Midte,
der vundet har det store Slag
og vise skal igen en Dag,
han Fjendens Hær kan splitte.

Da hæver sig — vil Gud — paa ny
i Aandens Kraft med Hjærtens Fryd og Gammen.
den store Lovsang højt i Sky
for Herrens Gaver alle sammen,
og Frihed da i Kirken gror
med Livet, der slaar ud i Flor;
det ske i Frelsernavnet! Amen!

Saa har jeg sluttet da mit Brev;
men skal jeg sende, hvad jeg skrev,
til Brødrene der hjemme?
Jeg kender selv min Usselhed,
og ak, kun alt for godt jeg véd,
at over den man vil dets Sandhed glemme.

Det samme, jeg paa Hjærtet bar,
alt fandt en Talsmand mere klar,
en prøvet Herrens Kæmpe:
Gud tage ham i Varetægt
og give ret hans Tale Vægt,
saa den de vilde Tvedragtsraab maa dæmpe!

Dog, jeg maa sende hjem mit Brev;
thi af mig selv jeg ej det skrev,
kan ej det undertrykke.
I har det godt i Danevang;
o, løft Dig, glade Takkesang,
og pris vor Fader god for Liv og Lykke!

TIL MIN GAMLE MORBRODER PAA FØDSELSDAGEN 1883.

GAMLE Frænde i det fjærne,
hilset vær i Aftensvale!
atter lytted jeg saa gærne
til din tankerige Tale,
hørte Alvorsordet frit,
uden Sminke eller Dække,
som for Brystet faldt mig tit,
fandt dog Vej til Hjærte mit,
blev og Ballast for min Snække.

Men som Traad for mig er tvundet,
i det fjærne maa jeg vanke;
Gud ske Lov, jeg *der* har fundet
Maal for Gerning og for Tanke;
med en Tak af Hjærtens Grund,
hvad Du gav mig, vil jeg gemme,
bede, i en salig Stund
vi maa atter med vor Mund
tales ved, naar vi er hjemme.

Gamle Frænde i det fjærne,
hilset vær i Aftensvale!
for Dig lyse Ordets Stjærne,
synge Himlens Nattergale!
Rosenduft fra Edens Strand

paa din Vandring Dig husvale!
Over Dig i Støvets Land
Fred mod Kvælden lyse *han*,
som kan Almagtsordet tale!

HAVEN PAA KØGE AAS.

HVOR Køge Aas sig hæver, og Skoven tager fat,
der er en lille Ringmur omkring en Have sat,
did ofte vil min Tanke fra Dagens Travlhed ile,
en liden Stund hver Aften den plejer der at hvile.

Ved Porten lidt jeg standser og ser paa Sol og Sky
og lader Øjet glide ned over Mark og By
og fryde sig ved Stranden, hvor Solen daglig fødes,
hvor Jord og Himmel altid i Kimingen mødes.

Saa vender jeg mig stille mod Porten paany,
hvor høje Popler pege saa frejdigt mod Sky,
hvor Korsene de gyldne paa Ringmurens Tinder
om Sejren over Døden mit bange Hjærte minder.

Saa gaar jeg gennem Porten i Haven sagte ind,
og straks Guldregnen taler saa mildt til mit Sind,
den hvisker om Guds Naade, der altid nedvælder,
og trøster os hernede, — og mest, naar det kvælder.

Saa ligger den foran mig, den stille Kirkegaard,
hvor dog en enlig Drossel sin klingre Trille slaar,
saa staar jeg snart ved Højen, som Vedbenden fjæler,
og ved Forældres Kister med Bøn til Gud jeg knæler.

Jeg taler til min Moder, som her jeg mindes ej,
men som jeg vist skal møde en Gang paa Himmelvej,

jeg taler til min Fader om Livets Fryd og Smærte,
og jeg betror ham alt, hvad der hviler paa mit Hjærte.

Saa gaar jeg hen til Stedet, hvor Hængeasken staar,
som græd den over Jordlivets sorgfulde Kaar,
saa mindes jeg min Frænde, hvis Støv nu Graven gemmer,
hans Godhed og hans Ord, som jeg aldrig, aldrig glemmer.

Hans Liv var fuldt af Sorger, dog var han glad og fro,
han havde tidlig givet til Sejrens Drot sin Tro.
og fra den Sten, der viser det Sted, hvor Støvet hviler,
det bedste Ord, jeg kender, saa stille til mig smiler.

Ja, Gud, han elsker Verden, hvor dybt den ogsaa faldt,
han hengav selv sin Søn som et Offer, da det gjaldt,
og hver, som tror paa ham, skal ej ned i Mørket stige,
men arve evigt Liv hos ham selv i Himmerige.

Saa beder jeg en Bøn for hver Sjæl, som jeg har kær,
saa gaar jeg glad fra Haven igen til Dagens Færd,
det jubler i mit Hjærte: O. Gud ske Tak og Ære,
som Sejr os selv vil give ved Frelseren den kære!

FRIMENIGHEDEN PAA MORS.
1883.

O, Kirke i mit Fædreland!
Du er mit Hjærte nær,
Du under Gang paa fjærne Strand
mig blev end mere kær;
ja, dine Huse, selv af Sten,
som gemmer fromme Fædres Ben,
jeg elsker som et Hjem paa Jord,
der taler Mindets dybe Ord.

Se, derfor Hjærtet bløde maa
ved Raabet trindt om Land:
Stat op, Guds Folk! og lad os gaa,
ej her vi aande kan!
Hvor vi skal vandre, vel vi véd,
Gud trøster vist sin Menighed,
men Hjærtesorg det blive maa
fra Folkets Kirke ud at gaa.

O, I, som staar for Styret der,
se fornemt til os ej!
Vi har vor gamle Kirke kær,
og gamle Kirkevej;
men naar dens Bisper, én for én,
mod Hjærtekrav er Stok og Sten,
jeg frygter snart, hver kristen Mand
maa følge dem paa Morsingland.

Saa tungt et Kors, den Bisp saa kold
har lagt paa Kristne smaa,
gid ej hans Kors i Verdens Sold
for tungt ham vorde maa!
Det Kors, han selv maa bære paa;
men der er Hjælp for Kristne smaa,
thi tusind Bønner stige op
til Bispen over Stjærnetop.

I Aalborg ej, i Himmelborg
den store Biskop bo'r,
han tager let ej Hjærtesorg,
men taler Trøstens Ord,
og Bispers Band paa denne Jord
har ingen Kraft i Englekor,
Guds Engle end vil stige ned
til den forskudte Menighed.

Gud Helligaand! med Troens Ord
Du stifter, danner til
et Samfund, ingen Bisp paa Jord
kan sprænge, om han vil;
bevar deri de Kristne smaa,
og lær dem under Kors at gaa!
Vor Bøn med deres søger op
til Bispen over Stjærnetop.

SVEND H. GRUNDTVIG.

Født 9. Septbr. 1824, død 14. Juli 1883.

SAA kaldte Fugl paa Lindekvist
i Morgengry
Dig til din Frelser, Jesus Krist,
hos hvem en Gang vi mødes vist
i Himmelby!
Saa har Du stridt den sidste Strid,
saa gav Dig Fred vor Frelser blid,
til evig Tid.

„For tidligt!“ — saa dit Fædreland
vel klage maa;
Du var en ægte Idrætsmand,
og den, dit Værk fuldføre kan,
knap Lyset saa';
med Kraft og Troskab underfuld,
Du bragte frem af dybe Muld
vort gamle Guld.

„Saa tidligt!“ — vi, som Du forlod,
vel sukke maa;
Du nærmest ved vort Hjærte stod,
en Ven saa tro, en Ven saa god
vi aldrig faa;
naar haardt Du slog, selv mest Du led,
thi det var kun, som vist vi véd,
af Kærlighed.

„I Herrens Time!“ — nynner blidt
Guds Engle smaa;
o! hvisk det i vort Øre tit,
saa vi maa Troens Øje frit
mod Himlen slaa,
og se, bag Taareskyen bred
den gyldne Sol, som ej gaar ned,
Guds Kærlighed

Vor Fader var en Kæmpe bold
i Støvets Egn;
Du aldrig plettet har hans Skjold,
Du vogted, til din Haand blev kold,
dets dyre Tegn!
Gud give os, der Navnet bær,
som Du at vorde Navnet værd,
o, Broder kær!

VED INDVIELSEN AF DEN DANSKE FORENINGS BYGNING
I CLINTON, IOWA. 1887.

Alle.

DANMARK, dejligst Vang og Vænge,
lukt med Bølgen blaa,
Dig vi mindes tit og længe,
hvor vi færdes maa;
men i Barmen Haab vi bære
om med Daad dit *Navn* at ære,
her i Dag vi glade fejre
en af Danmarks Sejre.

Kor.

Endnu Mørket ruger
paa vor Moders Strand,
endnu Ørnen knuger
Sønderjyders Land.

Tusind Taarer tunge
væde blodsprængt Jord:
Hvor er nu de Unge?
Over Hav de fo'r.

Men ej de glemte Moders Navn
og Moders Nød,
og Fanen end i fremmed Stavn
er hvid og rød.

En Fredens Kamp at kæmpe her,
os Nornen bød,
det spørges skal: vor Moder kær
er end ej død.

Og smile vil hun i sin Sorg
og sine Baand,
naar her vi bygger op en Borg
for Nordens Aand.

Der er et Haab i Daners Hjærte,
et Haab saa lyst og klart,
om Folkeliv med Bod for Smærte,
i Verden aabenbart,
et Liv paa begge Sider
af dybe Sø,
som trodser Rum og Tider,
og skal ej dø.
Saa vig da mørke Skygge
fra Danelag!
Saa stig til Folkelykke
vor lyse Dag!

Alle.

Hvert ædelt Værk, som tyder
paa Daners Enighed,
i trange Kaar vi fryder
os altid gærne ved.
Lad Tvedragt trindt os lure,
er kun vor Modstand stærk!
Staa fast i røde Mure!
Hurra for Daners Værk!

PRÆSTEN JØRGEN HANSENS BEGRAVELSE.

1888.

SAA ramte Døden ham i Manddoms Aar,
som vi saa gærne vilde se iblandt os,
som med sit milde Hjærtes Lænker bandt os,
saa nu med Sorg vi samles om hans Baar!

Han skulde leve! han var iblandt de faa,
— saa syntes vi — som ej vi maatte miste,
til hvem vort Haab, i Fare for at briste,
saa ofte hen med glad Forventning saa'.

Men Døden kom med sine visse Bud,
midt i hans Gerning tog den ham til Side,
hvorfor? — det faar vi aldrig her at vide,
og ydmygt vil vi bøje os for Gud.

Men det er vist, vort Folk paa fremmed Strand
har lidt et Tab, som let det ej forvinder,
og derfor alle deres Taarer rinder,
som Folkets Fremtid ej opgive kan.

Og det er vist, vor Kirke har kun faa,
der klart som han i Fortidsspejlet skued,
og ej af Tidens Snæversyn blev kuet,
som her gør Kirken trang og Hjærter smaa.

Fred med hans Støv! den gæve Præstemand
skal leve hos os i velsignet Minde,
og vi vil bede Herren om at finde
os mangen Mand saa klar og mild som han.

AFSKED MED TH. HELVEG I MARINETTE, WIS.

KALDET TIL W. DENMARK.

I Templet sad Jesus, der var hans rette Hjem,
hans Moder dog ej ham kunde finde,
hun græd og hun ledte, men i Jerusalem
han fandtes hverken ude eller inde;
da gik for sin Søn
til Gud hun med Bøn,
og se, i hans Tempel var Jesus!

Man raaber herovre fra Morgen til Kvæld,
at her og der er Jesus til Huse,
forgæves dog søger ham saa mangen en Sjæl,
og gækkes af Røsterne, der bruse;
men stille og tyst,
der lyder en Røst,
som hvisker, hvor Frelseren findes.

Velsigne Dig Herren! vor kære, milde Præst,
som Tjener iblandt os være vilde,
og nemmed, at Talen, som Aanden huer bedst,
er Talen, den kærlige og stille,
om Bod for hvert Savn,
om Faderens Favn,
om Kirken, hvor Jesus er inde.

Nu skal vi jo sige hverandre Farvel,
paa Jorden vi mødes, og vi skilles,

Guds Fred med os alle i Gry og i Kvæld,
ved den skal nok Savnets Smærte stilles,
den hvisker: En Gang
med Sejerens Sang
vi samles, hvor Jesus er inde.

KR. THOMSEN.

HAABET om Folk og om Kirke,
det er en Del af os selv,
skal vi faa Mod til at leve og virke,
det maa ej drukne i Tidens Elv.

Ak! men de brusende Bølger
rive det vil fra vort Bryst:
„Daare, lad fare det Haab, som Dig følger,
spild ej din Styrke i haabløs Dyst!“

„Herren alvorlig Dig maner,
kalder Medstrideren bort,
slutter i Manddommens Aar deres Baner,
give dem Hjemlov med Varsel kort!“

Ja, det er sandt! og det nager
dybt i vor Hjærterod,
Haabet fordunkles, det bæver og klager,
sagte udrinder vort Ungdomsmod.

Atter to Hænder sig sænked,
Vaabnene faldt til Jord,
atter en ædelig Kæmpe blev bænked
hisset i Fred ved sin Herres Bord.

Dog vil vi ikke forsage,
Herren selv Haabet os gav,

med det i Favn vil i Kampen vi drage,
skade os mægter ej Død og Grav.

Hisset sig samler en Skare
bænket ved Høvdingens Bord,
stander vort Folk og vor Kirke i Fare,
samles de med os i Bønnens Ord.

Ej kan Dødsruner vi raade,
dem, som han risted, vort Drot;
men at hans Gerning imod os er Naade,
Gud være lovet! *det* véd vi godt.

Brus da kun mægtige Bølger,
Haabet vi kryster i Favn!
fremad vort Banner i Kampen vi følger,
til vi faar Hjemlov i Herrens Navn!

GULDBRYLLUPSDAGEN I DANMARK.

1892.

DE ringe, de Klokker i Danevang,
fra tusinde Kirketaarne,
det er som de Toner med hjemlig Klang
blev ud over Havet baarne:
de tale om trofast Kærlighed,
om Dagens Møje og Aftenens Fred,
om Ly i Guds Vingers Skygge.

De taler til Hjærtet med sælsom Magt,
hvor Danske har Øre for Klangen,
til Naadens Gud, men i Taaredragt,
højt hæver sig Takkesangen,
af Ønske og Haab saa tæt et Spind,
der væves i Gyldenkransen ind,
som Konge og Dronning bærer.

Ja, maatte de se den glade Stund,
før Solen for dem nedrinder,
da Skyerne over Bælt og Sund
som Morgentaage forsvinder,
da tusindstemmig igen en Gang
i Sønderjylland den danske Sang
mod Himlen frit sig svinger.

Du danske Klokke paa fremmed Strand,
kling ogsaa i Aftensvale,
mød Tonerne fra vort Fædreland,
mens Dugen driver i Dale,
saa føles det maa, at trindt paa Jord,
hvor Danske færdes, hvor Danske bor,
er Hjærtebaandet ej bristet!

H. C. ANDERSENS MINDE.
1892.

I Fattigdom blev født den Mand,
hvis Pris nu tusind Stemmer sjunger,
og minder Folk af alle Tunger
om Danmark, om vort Fædreland;
men Rigdom var der i hans Hjærte,
med Æventyrets Tryllekærte
han lyste op i mørkest Vraa
til Fryd for store som for smaa.

Han om den grimme Ælling har
fortalt — og tusind Hjærter truffet, —
selv blev som den han pint og puffet,
og af de kloge holdt for Nar;
men skøn og lys dog blev hans Bane,
han vokset ud en Gang til Svane,
selv her i fjærne Vestervang,
skal hædres højt hans Svanesang.

Vort lille Folk saa langt af Led,
den grimme Ælling end mon ligne,
men vil kun Gud dets Vækst velsigne;
hvad det kan blive ingen véd,
vi ønsker det en herlig Bane,
saa det forvandles maa til Svane,
med Fjer, der lyse over Strand,
med Sang, der klinger vidt om Land!

ADAM DAN.
1893.

PAA fremmed Kyst, hvor Danske bo,
en Sangfugl har sin Rede.
Den svang sig tit mod Himlen fro
og sang, saa bange Hjærter lo,
saa frem vi skred med frejdig Tro,
selv hvor sig Skygger brede.

Gud signe Dig! vor Sangfugl kær,
den bedste, blandt os findes!
Lad aldrig mørke Skyggers Hær,
formaa Dig til at tie kvær!
Naar glemt er Nattens Ugle hver,
vor Sangfugls Navn skal mindes!

FREDERIKS KIRKEN.

1749—1894.

GUDS Kirke er paa Klippen bygt,
som Tidens Bølger tvinge,
i Storm og Slud den stander trygt,
Guds Engle den omringe.
I Tidens mørke Nat
den syntes tit forladt,
og højt det raabtes ud:
Den faldt i Storm og Slud!
— Dog faste staar dens Mure.
I Danmark stod Guds Kirke i mer end tusind Aar,
og trindt omkring mod Himlen Taarne stiled
og Klokkeklangens Bølger under skiftende Kaar
med samme Budskab over Landet iled.
Kong Frederik den Femte med Tak til Himlens Gud
i Akselstad en Kirke vilde taarne,
og Marmelsten blev brudte i Nord paa Kongens Bud,
til skønne Kirkemure blev de skaarne.
Frem monne Kongen skride
i Højtidsdragt.
Ved alle Helgens Tide
blev Grunden lagt.
Men Stormen fo'r over Lande!

Stenen under Kongens Haand
lagdes ned til Altergrund,
Bispen med profetisk Aand

talte trøstig samme Stund:
Denne Sten, den klippehaarde,
et Guds Hus en Gang skal vorde!
Gud velsigne dem, som her
skal paa gamle Grundvold bygge!
Kristus Jesus, Herre kær,
Du vor Grundvold er, den trygge!
Ved alle Helgens Tide
blev Grunden lagt;
men Dage kom saa stride
med Mørkets Magt,
og Stormen fo'r over Lande!

Lave Kirkemure stande
uden Tag og Bueloft,
stadig Regnens, Himlens Vande
styrte ned paa Kirketoft!
Marmelstene skride, smuldre,
Gulvet grønnes som en Have,
rundt omkring de Hamre buldre
over Sten til Kirkegrave.

Kirkens Fjender frækt sig bryste,
haanende de Hoved ryste,
leende de vel med Stav
stikke i den brede Fure
i de nye, skøre Mure,
kalde dem en Kirkegrav.
Denne Sten, den klippehaarde,
dog et Herrens Hus skal vorde!

Saa den dybe Varselsrøst
lød i vort Aarhundreds Morgen,
Kristne under Kirkesorgen
fandt i Haabets Toner Trøst.

Gamle norske Frederikssten,
lad kun Timen tykkes sen,

dog den kommer, dog det lykkes,
vist paa Dig skal højt opbygges
Alteret for Himlens Gud!

Men det klang med dybe Toner:
Et Guds Hus ej Stenen vorder,
før i danske Hjærter bygges
herlig op Guds Hus paa ny!

Timen, den kom, da højt Guds Hus
bygdes i Hjærternes Vange,
henover Danmark Aandens Sus
svang sig i jublende Sange.

Herren, han har besøgt sit Folk,
Natten, hun blev til Morgen,
Menneskens Søn, Guds Faders Tolk
slukket nu har al Sorgen.

Paa gamle Kirkemure
igen der bygget blev,
da lukked sig hver Fure,
som Tidens Finger skrev.

Da hvælved sig den Bue,
de dybe Klokker lød,
og Korsets gyldne Lue
igennem Mørket brød.

Marmelstenen, Du klipppehaarde,
et Guds Hus Du nu skal vorde!

Danmark, Danmark, som Marie
under Korset Du Dig stiller,
og som Herrens Tjenerinde
om Guds Naade højt Du synge:
Lov min Sjæl, højlov nu Herren!
fryd Dig Aand i Gud, min Frelser!

han har set sin Tjenerinde.
han har skuet hendes Ringhed,
hvad har ej han gjort imod mig?
Store Ting hans Aand har virket,
hans Barmhjærtighed vil favne
alle Slægter, som ham frygte!

Lovet være Herrens hellige Navn!

THORVALD HELVEG.
1895.

HARTAD klangløs er min Harpe,
Støvet den i Krogen staar,
Toner, skrattende og skarpe,
lyde vil, naar jeg den slaar,
dog jeg prøve vil at finde
Strængene, som end har Klang,
lad dem da, som Høstens Vinde,
tone over bladløs Vang!

Thorvald Helveg, grant jeg skuer
Dig en Vintermorgen klar,
frem Du under Kirkens Buer
Julens Barneglæde bar.
Det var første Gang jeg hørte
hjemlig Røst paa fremmed Strand,
hvad sig dybt i Hjærtet rørte,
selv ej Harpen tolke kan.
Barnefro jeg ser Dig stande,
ung og frisk som Fugl i Vaar,
ingen Rynker i din Pande,
ingen Rimfrost i dit Haar!

Mørke Varsler Sindet gæsted,
da Du drog fra Fædres Land,
de var glemte, og Du fæsted
frejdig Bo paa fremmed Strand.

Begge var som Børn vi glade,
tænkte ej paa Vintrens Kuld,
over Isens blanke Flade
tindred Morgensolens Guld.

Thorvald Helveg, grant jeg skuer
Dig en lummer Sommerdag,
grusomt under Kirkens Buer
slaaet blev dit Mod i Kvag!
Ak, Du var jo end den samme,
som en Gang var barnefro,
men de Høge, griske, gramme,
havde krystet Dig med Klo.
At Du tro'de end paa Hjærte
i det haarde Høgebryst,
derfor bøded Du med Smærte,
saa i Graad blev kvalt din Røst.

Hvad der brast i denne Time,
heles aldrig her paa Jord,
der var Fryd i Høgestime,
der var Sorg i Englekor.

Thorvald Helveg, grant jeg skuer,
Dig en stille Sommerdag,
nu Du under Kirkens Buer
følte varme Hjærters Slag.
Endt var Striden i vor Kirke,
borte var den Høgehær,
frit vi bød Dig nu at virke
i den Gerning, Du fik kær.
Ak, hvi stod Du kold og stille,
uden Taare, uden Smil?
Svaret kom: Det er for silde!
Modet brast for Hadets Pil.

Thorvald Helveg, nu Du vender
Skude din mod Hjemmets Havn!

Her blandt os din Saga ender,
brydes af i Sorg og Savn.
Tornestrøet blev din Bane,
højt dog tone Harpens Slag:
Du var tro mod Korsets Fane,
og Du led for Folkets Sag!

Saa velsigne Dig den milde,
som kan læge alle Saar,
som har aabnet Livets Kilde,
givet Hjærtet Børnekaar!

Rynker er der i din Pande,
Rimfrost er der i dit Haar;
men jeg ser en Gang Dig stande
barnefro i evig Vaar!

ST. STEFANS MENIGHED,
Chicago Sydside.
10de Januar 1875—10de Januar 1900.

DA I samled Jer om Korset
og et Kendingsnavn Jer søgte,
ydmygt i Guds Helgenskare
stod St. Stefan for jert Øje.
Han, det første Jesu Vidne,
som med Blod sit Ord besegled
og gik hjem med Martyrkrone.
Til det lille Samfund knytted
I det store Vidnes Navn.

O, jeg tænker, at I følte,
der var Trang til Kraft og Varme,
om i dette Vestens Babel
ret I skulde Vidne bære
for vort Folk om Verdens Frelser.
I St. Stefans Aand I vilde
gærne vældigt Ordet føre,
at de døve maatte høre,
at de blinde maatte se.

Fem og tyve Aar er rundne,
ak, jeg tænker, at med Vemod
I har set den store Skare
gaa Jer følesløs forbi.
Selv om I som Stefan kunde

vidne, I saa' Himlen aaben,
Jesus hos Guds højre Haand,
dog den store Skare vilde
hverken standse eller lytte;
om den gyldne Kalv den danser,
til i Dybet den forsvinder.
Hvad der skal dens Sanser pirre,
maa som nyt i Øjne falde;
Korsets Ord er alt for gammelt
og for det er Øret døvt.

Ak, mit Folk i Vesterlande,
fostret under Korsets Mærke,
naar jeg tænker paa din Fremtid,
slører Taarerne mit Øje;
men jeg ty'r til ham, der kender
Vej, hvor vi er uden Raad,
og jeg lægger paa hans Hjærte
al min Kummer, al min Graad

Fem og tyve Aar er rundne,
mangt et frejdigt Haab er knækket,
mangt et Vingefang blev stækket,
ej I fik det store Følge,
hvorom sikkert nok I drømte;
men naas nu I ser tilbage
paa de mange Aar og Dage,
vist jeg tror, at eders Hjærter
svulmer dog af Tak og Glæde.
O, hvor herligt, at vi kaldtes
ud fra denne Verdens Tomhed
til den Rigdom, som vi finde
kun paa Jord i Jesu Navn.

Gud velsigne saa din Fremtid,
Du St. Stefans lille Flok!
Han Dig give Mod at vidne
altid om den samme Frelser

med det gamle Korsets Ord.
Selv om faa kun laaner Øre,
han Dig give Kraft at bære,
hvad der vil til Jord Dig knuge,
saa Du maa med Hoved løftet
lutret gaa fra Kampen hjem!
Han Dig give Ild og Varme,
Kærlighedens Hjærteslag,
saa er ej din Kamp forgæves,
herligt gry skal Sejrens Dag,
og som Stefan Du skal stige
let fra Jord til Himmerige.

FORENINGEN "FREMTIDEN".

1900.

VELKOMMEN skal I være allesammen,
som her i Aften er de unges Gæster,
men først og fremmest Fædre dog og Mødre,
der vilde komme, da de unge kaldte,
og dele deres Munterhed og Glæde.
O, sikkert tror jeg, det var bedst om altid
de unge og de gamle kunde følges!
Ved Arnen tit de gamle kryber sammen,
og brummer, naar de unge ud vil flagre,
men dog de mægter Flugten ej at hindre,
og naar de unge saa alene færdes
i Verden, der er fuld af tusind Farer,
tit bliver deres Flugt kun altfor vild,
saa de med brændte Vinger snart maa dale,
og bittert angre deres Flugt fra Hjemmet.
Om kun de gamle ret dem kunde følge,
ej søge deres Ungdomsmod at svække,
ej styrre deres Munterhed og Glæde,
men støtte dem, hvor de til Støtte trænger,
og drage dem med blid og kærlig Haand
fra Dybets Afgrund, der saa mange sluger!
Saa vær velkommen alle I, som mødte,
da vor Forening bad Jer med os samles,
men først og fremmest Fædre dog og Mødre,
som med de unge vilde Følge slaa!

TIL GAMMELKØGEGAARD.

DU kære, gamle, røde Gaard,
ved Aaens Side lagt,
for Dig jeg gærne Harpen slaar
med Nattergal i Takt.

Du gav mig venligt Læ og Ly,
alt da jeg var en Pog,
graahærdet sér jeg Dig paany,
og lytter til dit Sprog.

Du taler om en virksom Slægt,
som har Dig selv opbygt,
men ej forglemt, Guds Varetægt
kun giver Fristed trygt.

Du taler med din stille Røst
om Fædres Liv og Færd,
om Sorg og Glæde, Tvivl og Trøst
bag dine Mure her.

Du har det underlige Sprog
med Fortids dybe Klang,
som tidlig bort mit Hjærte drog
fra Døgnets Tankegang.

Du fører altid Mindet frem
om Frænder, jeg fik kær,

men som i Jesu Tro gik hjem
fra Verdens travle Færd.

Om hende, som for Styret staar,
Du talér højt i Dag!
Gud give hende blide Kaar
til sene Solbjærgslag!

For andre hun paa kærlig Vis
saa mange Torne brød;
thi dufte sødt fra Paradis
for hende Rosen rød!

Og hav saa Tak for svundne Aar,
for alt, Du mig har bragt,
Du kære, gamle, røde Gaard,
ved Aaens Side lagt!

VED C. F. TIETGENS JORDEFÆRD.
1901.

VI fødtes til at virke
til Gavn for Folk og Land,
og derfor: Ære være
hver trofast Arbejdsmand!
Men for fra Jord mod Himlen
at se med frejdigt Mod
vi fødtes til at hvile
ved Jesu Kristi Fod.

Carl Frederik Tietgen virked
iblandt os som kun faa,
og derfor altid Danmark
med Tak ham mindes maa.
Men uden Trøst i Sorgen
vi ved hans Baare stod,
om ej han havde hvilet
ved Jesu Kristi Fod.

O, Gud ske Lov! han kendte
vor allerbedste Ven,
thi Julestjærnen førte
ham til vor Frelser hen.
Naar Lyngby Klokker ringed
vor Herres Højtid ind,
til Kirke med sin Hustru
han gik med barnligt Sind.

Ja, Søndag efrer Søndag
han med sin Hustru god
i denne Kirke hviled
ved Jesu Kristi Fod
og lyttede med Glæde
til Herrens eget Ord
om Kærlighedens Saga:
Gud Faders Naade stor.

Nu leger Høstens Vinde
med alt det faldne Løv,
men Lyngby Klokker ringe
saa mildt for Tietgens Støv —
det toner i vort Øre
saa sødt, mens Klokker gaa:
Carl Frederik Tietgen døde,
men han skal vist opstaa!

Og Du, hans kære Hustru,
som er i Hu saa mod,
Du kender jo til Hvilen
ved Jesu Kristi Fod.
Lad *ham* dit Hjærte trøste
med Naadens Englefryd —
lad Lyngby Klokker ringe
for Dig om Himlens Fryd!

INDHOLD.

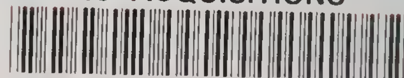
FOLK:

BLANDEDE DIGTE.

Side:

LC ACQUISITIONS
0 043 248 226 1